

NGAY TRAY

NĂM THỨ NĂM - THỨ BẢY 9 MARS 1940 - SỐ 201 - GIÁ 0p. 12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ: 80, ĐƯỜNG QUAN THÁNH - TÊL: 874

THI-VIEN
TRUNG-LUONG
563

Một cảnh đẹp

Chìm đáy nước cá lừ dừ lặn,
Lặn da trời nhạn ngẩn ngơ sa.

LU'ONG NGHI BỔ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bê, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướm qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lu'ong nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết - sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lu'ong nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỨNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bất điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khi hư nữa. Trong người bần thần mỗi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chứng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p.00 - Các cô kinh hành sai bện, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hạn, da dễ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thầy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) - Hanoi

Khắp các tỉnh | Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

- Tại sao những thanh-niên lại dẫn thân vào con đường truy-lạc ?

- Tại sao con đường truy-lạc đã lôi cuốn mất bao nhiêu tài-năng của đất nước ?

- Muốn xa tránh con đường truy-lạc, các bạn thanh-niên cần phải có một quan-niệm về cuộc đời như sao ?

CON ĐƯỜNG TRUY LẠC

của THIẾU HÙNG đã vạch rõ những lầm lỗi của nam nữ thanh-niên.

Các bạn sẽ tìm thấy, ở trong cuốn tiểu-thuyết này, những cái đơn-bạc, hư-dốn của con gái, những cái lãng-mạn, ngông cuồng của con trai Hà-Thành.

« CON ĐƯỜNG TRUY-LẠC » là cả một tấm lòng bi-ân của những thiếu-nữ xinh-tươi, là cả một tâm sự xót-kin của những thanh-niên anh-tuấn, giữa thời-đại nới này.

HÃY ĐỌC:

CON ĐƯỜNG TRUY LẠC

Cuốn tiểu thuyết mới xuất-bản, do TAM-LANG VŨ BÌNH-CHÍ đề tựa. Giá bán 0p.30

Ở xa mua sách gửi thư về :

Nhà Xuất bản Trác Vỹ

02 Phố Hàng Cót (Rue Takou) - Hanoi

Mạnh bằng 10 lần thuốc Bỏ-Thận Cứu-Truyền

THUỐC:

VẠN-BẢO

LÀ CỨU-TINH CỦA TÌNH YÊU

có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà
Một hộp dùng 10 ngày giá : 4p.00.

Tổng phát-bành phía Bắc: VAN HOA
8, Rue des Cantonna s - Hanoi

Tổng phát-bành phía Nam: VO-DINH-DAN
323, Rue des Marais - Cholon

ĐẠI-LÝ:

MAI-LINH: 60-62, Cầu-Bát, Hải-phong.
NGUYỄN VĂN-ĐỨC: 11, Rue des Caisses, Hanoi.

Soir de Capri

48 FERBLANTIER - HANOI

QUẦN ÁO TRÈ EM

Mùa hè năm 1940

bán buôn bán lẻ

khắp Đông-dương

VINH LONG

Các nhà buôn nên

viết thư về hỏi

giá và lấy mẫu.

58 - Rue Citadelle - Hanoi

DOCTEUR NG. - MANH - THANH

CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL

49-51 Avenue du Grand Bouddha
Téléphone : 830

Médecine générale et infantile
Dermato - vénéréologie
Rayons X - Rayons U.-V et I.-R
Diathermie - Ondes Courtes
Courants Galvano - Faradiques

CONSULTATIONS

Matin : 8h. à 11h.
Soir : 2h. à 6h.

HÔM NAY

EM VẪN ĐI CHƠI VỚI ANH ĐƯỢC !

- Ủa ? Hôm nay là ngày hành-kính của em mà !
- Vâng ! Nhưng em đã có uống trước 1 hộp BACH-YÊN-HOÀN rồi.
Mấy ngày hành-kính trước kia anh thấy em khổ sở chĩa ón lạnh cả ngày, bây giờ như trước đây, cũng những cơn đau bụng kinh bình thường thôi em chưa biết thuốc ấy.

- Bây giờ thì em không còn lo ngại ngày hành-kính nữa. Ngày ấy đối với em là một sự thưởng.

- Thảo nào anh tưởng em vui vẻ quá !

- Vả, em còn ước ao rằng, nếu các bạn gái được biết như em, thì cái ngày lo sợ nhất của người đàn bà ấy, sẽ thành ngày không đáng sợ tí nào cả.

- Đói sẽ đẹp, và đẹp hơn nữa, có phải không anh ?

BACH-YÊN-HOÀN LÀ BẠN QUÍ CỦA KHÁCH ĐÀNG-QUANG
(1 HỘP 1p.00)

Bán tại nhà thuốc VO-DINH-DAN 323 Marins
Cholon, Saigon, Pnompenh.

VAN-HOÀ, N. 8 Rue des Cantonnais, Hanoi.

GUITARE

màu Tortoise thì mới đẹp
nên em nên dùng và mua hộp
COMPTOIR COMMERCIAL Đại lý độc quyền
71-73 - Rue du Commerce - Hanoi - Conkin.

Ngày Nay

Tên-số và Trị-số:
80, Grand Bouddha, Hanoi
Tél. 874

Giá báo mỗi số 0\$12

Một năm : 4p.80

6 tháng : 2p.40

Nơi quốc sử các công số 102, 1 năm

Mandat có thư xin gửi cho :

M. LE DIRECTEUR DE LA REVUE

NGÀY NAY, HANOI

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez
des chemises à col BALEI-
NÉ et TRUBÉNISÉ chez
votre chemisier spécialiste

THUẬN THÀNH LONG

15, Rue du Riz - Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ

140-142, Paul Bert - Namdinh

VÔ-ĐỨC-DIÊN

KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Négrier

HANOI - Tél. 77

Kính và bút máy

KÍNH : Các thứ kính dưỡng mục, cận, viễn đủ cáo số.
Có hộp 200 mặt kính để thử trước khi mua, không
lo ngại số cao, thấp hại cho con mắt.

BÚT MÁY : Ngòi verre : Kaolo, Pratic, Planzy Poure. Ngòi
vàng : Wattermann, Parker, Semp, Focr, Boy Scout.

CÁC THỨ BÚT MÁY KÈ TIỀN TỪ 2p.20 ĐẾN 33p.75

CÓ MÁY : Có máy điện khắc tên vào bút máy để làm kỷ niệm,
không lo mất, lẫn với bút của người khác.
Nếu làm quà cho ai, mà khắc tên người bạn
vào thì không gì nhà và quý bằng.

MAI - LINH N. 60-62, Phố Cầu Đất - LAIPHONG

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos
commandes les plus importantes ?

Adressez - vous à la

Manufacture CU GIOANII

68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI - TÉL 525

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khạc
khắc, ho có đờm trắng, xanh vàng,
hỏi thối, bình phơn có khi bị hành
nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây,
Nam không dứt, nên uống thuốc gia
truyền của cụ Trịn Hải Long (nội
tử ông đờm học hào). Thuốc đã cứu
đặng muôn ngàn người. Có 2 thể
(thứ 5p, và thứ 3p.50. Ở xa mua
thuốc gửi mandat cho ông :

TRINH-VÂN-HÀO, Directeur Ecole
Villa n. 110 rue Vassolgne
Tândinh, Saigon

Các bạn làm việc công sở và tư sở nên chú ý

Xưa nay những hộp ruban đánh máy chữ, đã dùng rồi,
đem vứt đi thật là phí hoài quá. Từ nay xin các ngài dùng
xong, cóp nhật gửi lại bản hiệu xin giá tiền như sau này :

10 hộp cả rouleau 0p.50
10 hộp cả rouleau và ruban 1p.00

Cần nhất ruban không sờn, rách thì mới có giá trị.

LIBRAIRIE GÉNÉRALE NAM-KY
17 Boulevard Francis-Garnier - HANOI
Téléphone : 882

Un bon Instrument
s'achète à la maison...

LUTHART

DƯƠNG-THIÊU-TUOC
57 Rue du Chanvre-Hanoi

Guitares - Banjos
Violons - Mandolines

Tous nos instruments son so-
gneusement vérifiés par des ou-
vriers spécialisés et essayés par
des artistes avant l'expédition.

HỘI ĐỒNG CHUỘT

Lời nói đầu — Muốn tránh những sự hiểu lầm, tác giả xin nói trước rằng bài thơ trào phúng này không có ý ám chỉ riêng một hội nào cả. Chỉ có đầu đang buồn... cười: nó là hình ảnh của các phiên hội đồng của hầu hết các hội ái-hữu trong làng « Gái ».

Trông làng « Gái » ở đó thành Hà-nội,
 Có một hội kia, là hội
 Lập ra đời, mục đích có hai:
 Một là mừng phúng khi kẻ cười,
 người cười;
 Hai là hoặc lợi quyền bị xéo,
 sẽ kéo để bênh nhau.
 Mỗi họp quần, nghĩa nặng, tình sâu,
 Xem đũa lệ, thực ra màu hữu ái!
 Năm cũ qua, bước sang năm mới,
 Hội ái-hữu kia họp đại hội đồng,
 Để trình bày những vĩ sự, kỳ công,
 Đáng ghi chép vào trong kim-sách.
 Ông hội trưởng, có đại trào rất oách,
 Trịnh trọng và kiêu cách rất quan,
 Đứng đọc « đi-tua » bằng một giọng
 oang oang,
 Nghe đồng dục, đường hoàng ra phết!
 Các hội viên, lấy dáng ngồi nghi tiết,
 Một dăm dăm, lắng hết cả tai nghe
 Bả « đi-tua » vẫn vẻ lễ thể
 Của ông tướng nói về công việc hội.
 Đại khái: năm qua đã mừng rằm
 dăm cưới,
 Phùng viêng, chia buồn có lời chúc
 dăm ta;
 Tô chúc ba tiệc rượu, bảy tiệc trà,
 Để thết các vị cửa cha, cửa chú...
 Về quyền lợi, đã gừa của hai chính phủ
 Chợ tháng phàm hạm, vũ lộ móng ăn;
 Kể ra còn lắm việc, vân vân...
 Sự quan trọng (ưng gần gần như thế cả.
 Đi-tua hết, võ ay như phá,
 Cả hội đồng: đều hi há, hoan nghênh.
 Rồi, chiếu theo thứ tự chương trình,
 Đến việc bầu bí các đàn anh trị sự.
 Ông trùm cũ thôi không ứng cử,
 Lắng nề rằng người cũ rả ốm đơn luôn

Thực tình, ông trùm khéo nghìn khôn,
 Nhất định kiểu để chuẩn công việc khó.
 Bởi có một việc rất là mắc mớ,
 Nhúng tay vào e khổ đến thân.
 Ông khôn ngoan, nhưng ai lại ngu dần,
 Bỗng dưng lại tra chân vào cạm,
 Rước lấy ách, ghé đầu chịu báng,
 Liều « cần cầu cơm » mà càng đáng
 việc công!
 Bởi vậy cho nên khắp mặt hội đồng.
 Chẳng ai thích làm ông hội trưởng.
 Không có lẽ để quân có tướng,
 Tướng không ra, cứ bầu gương, bầu bừa!
 Nhưng ông trùm-bất-dắc-dĩ, về ra tư,
 Nồi sái lả, chối từ, không dám nhận.
 Ông cảm tạ, và rất lấy làm ân-hận,
 Phải nhắc việc công vì... bận việc nhà.
 Tất cả ban tướng cổ đã bầu ra,
 Chức thủ tướng vẫn chẳng ma nào
 cắng!

Ngâm chi lý, nếu làm ông hội trưởng.
 Chỉ việc ung dung nghỉ hưởng thái bình,
 Nay dự tiệc trà, mai lại sấm bành,
 Để dương cái hư danh rỗng tếch.
 Thời ta thấy khá nhiều ông khếchch,
 Chen chân ra, để hồng ích vào thân.
 Nhưng hề làm vào việc khó khăn,
 Các tướng Quảng-lạc nhanh chân đều
 lẩn tuốt!
 Thực chẳng khác hội đồng dân chuột!
 Nói đến đem cha ông đi buộc cổ mèo,
 Thời hội đồng phối cả, rỏ bừa leo,
 Bao hăng hái đều chơi theo xuống lỗ!
 Thế mới biết cụ Lã-phong-Tiên 'à bất hủ!
 Chuyện ngựa ngửa thiên vạn cổ vẫn có
 đây.
 Trờ đời vẫn thế xưa nay... TÚ MỒ

3 C NAY THẠCH-LAM

NGÀY MỚI

TIỂU-THUYẾT Mỗi cuốn : Op. 55

Có in riêng cho các bạn yêu sách đẹp 40 bản trên giấy thượng hạng, có chữ ký của tác-giả, giá từ 1p. đến 2p. 50.

Lại mua ngay không hết.

CON CÁ THẦN

của : HOÀNG-ĐẠO

Cuốn thứ hai trong loại Sách Hồng. Giá Op 10

CHUYÊN

Trí dục và thể dục

Mười năm nay người mình đua nhau mở trường. Nào trường trung học, nào trường cao đẳng tiểu học, nào trường sơ đẳng tiểu học, nào trường nữ lưu. Trường nào trường nấy đều đồng nich học trò, đến nỗi phải chia giờ ra mà học, vì không đủ lớp, và nhiều ông giáo phải dạy tới ngoài ba mươi giờ một tuần lễ, vì không đủ thầy.

Đó là một điều rất tự nhiên. Người mình một ngày một hiểu thấu sự cần thiết của học vấn, của khoa học, thì sĩ học trò phải một ngày một tăng. Nhưng sĩ học trò tăng lên mau quá mà chính phủ lại không dời đảo công quỹ để mở thêm trường công thì trường tư tất phải có, phải có nhiều. Song chúng ta thấy thiếu một thứ trường: trường thể dục. Vẫn biết đã có các hội thể dục. Nhưng đó thường chỉ là những nơi để ai ai muốn đến

luyện tập gân cốt thì đến! Và ở đó người ta tập thể thao hơn là tập thể dục. Ở đó người ta đã đào tạo nên những nhà quán quân về nhảy cao, nhảy sào, chạy nhanh, về tennis, football hơn là đã luyện nên những người khỏe khoắn, nghĩa là những người không ốm đau, không yếu đuối, không béo xị nặng nề, không gây gờ dơ xương, những người có bộ tiêu hóa sạch sẽ; có quả tim đều đặn, có hai lá phổi nở nang, có cái ngực cân đối, có cái bụng thon thon, có nước da hồng hào. Một người lành mạnh và đẹp và yêu đời.

Tôi có ý nghĩ ấy là vì hôm nay tôi nhận được một tấm thiệp của ông Nguyễn-hợp-Vỹ mà tôi chưa được hân hạnh quen biết, nhưng tôi thấy có cảm tình ngay sau khi đọc những lời quảng cáo về lớp dạy thể dục của ông.

Và tôi ước ao rằng khi lớp thể dục của ông mở ra, rất nhiều thiếu niên sẽ đến học. Chúng ta đừng tưởng học chữ khó, còn học vận động thân thể rất dễ, chỉ việc theo lối nọ lối kia tự luyện tập lấy mà có kết quả thực hoàn toàn được đâu.

Vẫn biết tự luyện tập lấy còn hơn không luyện tập gì cả, nhưng có người chỉ dẫn cho, minh tấn tới càng mau, và nhất là hô hấp, vận động có đúng khoa học, thân thể mới nở nang cân đối.

Tôi xin nói thêm rằng tôi chưa đến thăm lớp dạy thể dục của ông giáo Nguyễn-hợp-Vỹ. Nhưng chỉ một cái ý kiến mở trường thể dục cũng đã làm tôi sung sướng và hy vọng cho nền thể dục tương lai của chúng ta.

Chắc hẳn sau ông Nguyễn-hợp-Vỹ, sẽ còn có nhiều bậc thiếu niên trí thức khác theo đuổi công cuộc luyện tập thân thể cho đồng bào, và chẳng bao

lâu ở thành Thăng Long xinh đẹp của chúng ta những trường thể dục sẽ liên tiếp nhau mọc lên như những trường trí dục, nghĩa là mọc mau như nấm, sau một cơn đồng.

KHAI BUNG

Văn chương hạ giới

NHÀ thi sĩ Tân-Đà bảo là nó chỉ « rẻ như bèo ». Vì hồi còn ở hạ giới này, ông là người lảo lác nhiều phen và cũng nhiều phen điều đứng. Cũng chỉ vì mang lấy nợ văn chương. Nhưng cái hạ giới mà thi sĩ nói kia, có lẽ chỉ riêng ở một chỗ nhỏ ở một đất nước nhỏ hẹp là nước Việt Nam của thi sĩ và của chúng ta.

Còn những « hạ giới » các nơi khác, văn chương đất hơn bèo. Đất hơn nhiều. Thôi, cứ nó là đất như vàng cho tiện.

Vừa rồi tôi đọc sách, gặp một đoạn đáng chú ý sau này của nhà danh sĩ Pháp, Henry Bordeaux. Tác giả cuốn tiểu thuyết Yamilé sous les Cèdres thuật lại rằng có một lần một hãng phim Hoa-Kỳ xin ông viết thành « truyện phim » cuốn Yamilé của ông. « Hãng ấy cam đoan trả tôi (tôi là Henry Bordeaux một vạn đô-la, nhưng « yêu cầu tôi đổi lại đoạn kết: họ « muốn cho câu chuyện kết cục trong « cảnh sương sương: Yamilé được cứu « khỏi tội chết và trở về trong tay tình quân. »

Một vạn đô-la, các bạn thấy chưa! Một vạn mỹ kim tức là bảy vạn bạc. Bảy vạn bạc, mà chỉ viết phông lại một tác phẩm đã có sẵn!

Thế mà H. Bordeaux không chấp lấy!

« Tôi từ chối một cái lợi nó làm sai lạc ý tác phẩm của tôi. »

Một câu nói thực phi thường vì cái giọng khẳng khái. Nhưng chắc hẳn bon văn sĩ chúng ta ở đây nghĩ bụng: Gông khẳng khái được như thế chỉ vì tác giả Yamilé đã có đến gặp bạn nhiều lần bảy vạn bạc kia rồi.

Nghĩa là, ở nước ngoài nước ta, văn không những nuôi sống được người

lại nuôi sống được người một cách sang trọng, huy hoàng, và... không

khỏi như H. Bordeaux nữa. Tôi nghĩ như thế rồi tôi lại nghĩ đến văn chương ở đây. Nghĩ đến thơ vào chương vài ba hào một trang mà bọn con buôn vẫn có kẻ vờ mua bán giá hơn nữa.

Một nhà văn đã nhiều lần nói với tôi

X
 được
 cũng
 « khô
 chẳng
 xem v
 Có k
 hơn. V
 nhà v
 Còn
 tiểu t
 đó lại
 T
 N
 ché ch
 ông x
 ngời v
 Cái
 sắp đ
 những
 nước
 ngày
 tình g
 Ở th
 cuộc o
 bạn tr
 Ngườ
 C
 Nó là
 phải
 mà mộ
 thứ ch
 tây
 Từ
 sâu ch
 mình
 thân t
 các b
 đến ch
 hàng,
 với k
 toàn ch
 họ đã
 Ngày
 của tôi
 phố B
 cái b
 chỉ tay
 tôi đi
 nhin, v
 chứ đó
 như th
 nateur
 archite
 Đã b
 nhớ đ
 không
 nay tôi
 qua tất
 năm v
 hàng ch
 dùng ch
 nào.

XA GẦN

Họ thử trả đất lên xem! Không được như bên Mỹ hay bên Tây, nhưng cũng đừng trả bằng những món tiền « khố số » như thế. Họ thử chia trả bằng một hai đồng một trang xem văn chương có khác lên không... Có khác hẳn thế. Nghĩa là cũng có hơn. Đó là nói về tác phẩm của những nhà văn có thực tài.

Còn những văn sĩ như mấy nhà viết tiểu thuyết « tài hoa » gần đây thì... đó lại là chuyện khác.

LÊ TÀ

Than ôi! thời oanh liệt...

NGÀY XƯA, dẫu dẫu cũng còn tồn sừng ọc ở lễ cũ, làng nào cũng là đạo đồng-lai của những cuộc chèo chèo xới típ, của các ông nhều, ông xã mặt đỏ gay tranh nhau chiến ngòi và miếng thịt lợn.

Cái ảnh hưởng nên thơ ấy ngày nay sắp đến ngày tiêu diệt. Khiến cho những nhà đạo lý đến rút nước mắt nước mũi mà than cho phong hóa đến ngày suy đồi, mà phong hóa có tội lỗi gì cho cam!

Ở thôn quê, thật vậy, những công cuộc cải cách ngấm ngấm của nhiều bạn trẻ đã bắt đầu có kết quả.

khác trước. Những lúc có cười, có giỡn làm cỗ linh đình thì được nhưng làng có lễ mới rằng bốn người mới được dùng một chai bố, người nào ăn xong cũng phải về, không có thể nhân cơ hội mà bê tha thuốc phiện hay cờ bạc được.

LÊ TÀ

Hanoi...

36 PHỐ PHỤNG

Thì quả thực đã tiến rất nhiều.

Này đây, những biển: *Salon de coiffeur, X... bon coiffure, 1.Đ. Coiffeur de Beauté, hay: M. librairie, mercerie relieur, M.S. Prothèse dentaire, Beau's hygiénique de la bouche, M.S. d'orure et d'argenture, T. T. Fabricateur de pousse-pousse, T. O. Vente et réparation de machines de tout sorte, Đ. T. Ferronnerie, quinconnerie, H. Vanerie, O. Se-ée, F. Iels de sport.*

Chữ *Elégant* hình như được người mình yêu chuộng nhất: vì tỏ ra *élégant* có phải không?

« P. T. Coiffeur élégant (Bạch mai) Boulangerie élégante (hàng Bông), A la coupe de Paris — Đ. M. Tailleur élégant (hàng Quạt), — Au Paradis des Élégants (hàng Trống) — Aux trousseaux des Élégants (Lê quý Đôn), hiệu này dẫu trước là: Au goût des Élégants..., P. 1, tailleur des Élégants (hàng Quạt)... »

Toàn những *Elégance là Elégance*, thật xứng đáng với « Hà - Thành hoa lệ ».

Và tôi nhận thấy, nội trong các hiệu dùng nhiều chữ tây nhất, và dùng một cách đáng yêu nhất, là các hiệu thợ may. Có lẽ vì các ông chủ hiệu đó may quần áo cho thiên hạ nên họ tự nghĩ như bắt buộc phải dùng chữ tây mới

Ngoài ra, làng còn có hội tương tế để cứu giúp nông dân; si túng thì đến đến hội vay được lãi nhẹ, và lãi ấy chỉ dùng vào việc mở lớp học chữ. Hiện giờ đã có 60 học trò và số ấy còn tăng lên nữa.

Làng lại còn chăm chú đến việc nông tang và tiểu công nghệ. Hễ ai phát minh ra được máy móc gì có lợi cho nghề nông chẳng hạn sẽ được cả làng trọng vọng, coi như một ân nhân.

Một điều khác thường là người ấy dù là đàn bà cũng được trọng đãi như vậy và ở ngoài đình đàn bà cũng được dự phần bàn định.

Việc kiện cáo làng cổ sức làm cho giảm bớt đi, và vì thế, có lẽ rằng hễ có điều xích mích thì việc phải đem khu xử ở làng cho xong đã. Còn về phòng thủ trộm cướp, thì làng cũng tổ chức chu đáo: nhà nào cũng phải có gậy, có đuốc; thỉnh thoảng lại có tập phòng thủ y như ở Hà-đội tập phòng thủ động vậy.

Coi đó thì óc tôi thì cổ hủ xưa không thể coi nước Nam vô duyên này như một nơi cần có hèm trở được nữa! Rồi đây, cái óc ấy sẽ phải mất dần, và các nhà bảo thủ sẽ phải khóc hết nước mắt.

Nhưng trong sự cải cách, ta cần phải quan tâm đến hai điều: một là mở mang trí thức cho những người vô học, hai là nâng cao mực sống của dân. Hai việc cần phải đề ý đến trước hết, vì dân có hiểu biết và có phong phú một đời chút mới mong sự cải

cách có hiệu quả được. Và muốn thế, làng nào cũng phải cố công như làng này thì mới mong có ngày mang gạo muối tiền đưa ốc xối thịt về âm phủ được.

T. VĂN

— Tôi không đi Hà-đồng nữa, anh ạ.
— Tại sao thế?
— Để cho chàng nào viết cái biển này nó tức mình.

Người ta viết chữ tây...

CÁI BIÊN HÀNG nào viết bằng chữ Pháp đầu tiên treo ở phố Hanoi? Thật khó mà biết được. Nó là một điều thuộc về lịch sử cần phải tìm ra, để đánh dấu cái ngày mà một người Annam bắt đầu dùng chữ phong phú nhất của phương tây.

Từ bấy đến nay, ít ra cũng ngoài sáu chục năm. Sau chục năm người mình học chữ Pháp, tưởng đã đến lúc thái thái được hoàn toàn. Bấy giờ các biển hàng viết chữ Pháp chiếm có đến chín phần mười trong các biển hàng. Nhiều hàng, tuy chỉ giao thiệp với khách hàng Annam thôi, cũng đề toàn chữ Pháp, cũng như ngày xưa họ đã dùng toàn chữ nho.

Ngày tôi còn nhỏ, ông thầy dạy về của tôi bỏ nghề ra mở một xeng vẽ ở phố Bờ Hồ. Ngoài cửa ông treo một cái biển, vẽ một cô gái cười rất xinh, chỉ tay vào mấy dòng chữ. Vì cô gái, tôi đi học về lần nào cũng đứng lại nhìn, và vì vậy mới thuộc mấy dòng chữ đó đến bây giờ. Mấy dòng chữ như thế này: « Ici, il existe un dessinateur portraitiste, aquarelliste et architecture ».

Đã hơn mười năm rồi, mà mỗi lần nhớ đến câu chữ Pháp ấy tôi vẫn không khỏi buồn cười. Nhân thế hôm nay tôi mới nảy ra cái ý muốn dạo qua tất cả 36 phố của chốn « nghìn năm văn vật » này để đọc các biển hàng chữ Pháp, và xem người mình dùng chữ Pháp đã tiến bộ đến mức nào.

tailleur, et de la Fontaisie, tailleur, (hàng Trống)

Rồi lại còn: Đ. T., Spécialist des Chenises et Pyjamas, T. L. Coupe Incroyable aux pyjamas, dirigée par S...

Nếu một ngày kia, chúng ta thấy đề: X Tailleur, prix soigné, travail impeccable, coupe modérée, thì cũng chẳng nên ngạc nhiên tý nào.

Nhưng hơn ngọc đẹp nhất có lẽ phải dành riêng cho hiệu này ở phố hàng Buồm: L. S. Photographe, Marchande de Chinoiserie.

Ấy là mới dạo qua một vài phố đông đúc, chúng ta đã được đọc nhiều câu chữ Pháp lạ lùng như thế rồi. Ở các hàng cùng ngõ hẻm, đối với người tò mò, lần còn tìm thấy nhiều cách áp dụng chữ Pháp một cách thần tình hơn nữa.

Nhưng ngẫm kỹ ra thì cũng chẳng nên lấy làm lạ, vì ở một xứ có tờ báo (nghĩa là do hạng trí thức viết), dịch *Hôtel de Ville* là khách sạn của thành phố, và *Stars à Hollywood* là Dân tộc Star ở Mỹ châu, thì các ông chủ hiệu trên kia kẻ còn là giới nhều.

Mà, có phải không, tờ báo *Phụ Nữ Tân Văn* ở trong Nam đã treo biển « Le Journal des Dames », và tờ *Phụ Nữ Thời Đàm*, « La Première organe de la Femme Annamite »?

THẠCH LAM
« Reporter Élégant »

— Bờ ơi! thằng Tẹo nặng quá; bở hông nó, đưa chai rượu con cầm.
— Ô! không, mậy! lại làm rơi chai rượu mất...

Những nước có nhiều dầu trên thế giới

DƯỚI đây là theo thứ tự của sự quan trọng về những nước có nhiều dầu hỏa trên thế giới:
Hoa-kỳ có 115.700.000 tấn, Nga-sô-viết 26.700.000 tấn, Venezuela 22.800.000 tấn, Lỗ-mã-Ni 8.800.000 tấn, Iran 8.200.000 tấn, Indes Néerlandaises 6.400.000 tấn, Mexique 5.800.000 tấn, Irak 4.100.000 tấn, Colombie 2.600.000 tấn, Pérou 2.200.000 tấn, République Argentine 2.100.000 tấn, Trinité 1.800.000 tấn, v.v., v.v....

(D. I.)

Hỏi tin tức một tù binh Pháp ở Đức bằng cách nào?

NHỮNG đơn hỏi tin tức hay điện tra về một tù binh ở ngoại quốc có thể đệ lên Hội Hồng thập tự quốc tế ở Genève; hội này sẽ rất nhanh chóng làm vừa lòng người dân đơn.

(D. I.)

Làm sà-phòng lông để cạo râu

MUỐN làm sà-phòng lông để cạo râu, chỉ việc theo cách giản dị sau đây: trong 15 phần rượu 90 phần, hòa tan vào 5 phần sà-phòng trắng Marseille và thêm (cho thơm) 15 phần Eau de Cologne hay nước hoa pha loãng.

(D. I.)

Đam mê một cách tai hại

CÁC nhà thông thái vẫn thiên những đười ươi (Chimpanzés) — hay khỉ lớn — ở Phi châu để dùng vào các cuộc nghiên cứu. Thì đây một cách dùng để bắt đười ươi của bọn lính thủy của một chiếc tàu Mỹ, tàu West Noho. Mà cách ấy, rồi các bạn coi, thần diệu vô cùng. Giống khỉ này rất chuộng thứ rượu là gỏi của người bản thổ cất. Định tâm bắt ba con đười ươi non, bọn lính thủy được tin chúng hay tới một khu rừng họ bèn đặt rải rác ra đây những bát rượu là gỏi mà họ pha thêm Whisky vào... Rồi họ đợi... Sau nửa giờ rình đợi, con khỉ mẹ dẫn các con tới nốc kỳ hết rượu. Ba phút

LU'OM LẬT

sau chúng say mềm và lăn ra trên cỏ. Vì thế khi bọn lính thủy tới gần, chúng chẳng còn kháng cự gì nữa.

(D. I.)

Bỏ tuyên truyền Đức nghị sao?

TAM trăm bảy mươi ngàn tấn hàng gửi cho Đức: đó là tổng cộng những hàng tịch thu được tới ngày 25 décembre bởi các tàu của đồng minh giữ việc phong tỏa các mặt biển. Trong số trên đây thì nước Anh lượng được chừng 500.000 tấn và Pháp độ 370.000 tấn.

Đề ai nấy hiểu rõ sự quan trọng của những hàng tịch thu, chúng tôi xin nói rằng chỉ nguyên có thứ sợi gai, nếu mang đóng vào bao sẽ đây 46.700.000 bao to trung bình. Còn như da chưa thuộc và thuộc rồi thì có được đủ số để đóng 5.000.000 đôi giày lnh cho quân đội. Nhưng việc tịch thu quan trọng hơn hết là dầu hỏa: nếu muốn tải tất cả số dầu lượng được, sẽ phải mất 600 chuyến tàu tổng cộng 30.000 toa. Và nếu muốn tải những kim loại tịch thu được thì còn phải nhiều hơn nữa, nghĩa là 640 chuyến tàu gồm 32.000 toa.

Nếu người ta gửi những con số ấy cho bác sĩ Gœbbels giữ việc tuyên truyền Đức thì chắc là được thịnh giả của ông chú ý đến tằm.

(Le Matin)

Lực lượng hải quân của các cường quốc hồi chiến tranh 1914

NĂM 1914, hải quân của nước Anh đứng đầu, rồi đến Đức, Hoa-kỳ Pháp, Nhật, Ý.

Mười năm trước đây, đứng sau Anh thì thủy quân Pháp mạnh nhất.

(D. I.)

Trận đánh ở Verdun Đức hại bao nhiêu người?

CƯỚC tiến công Verdun của Đức, bắt đầu ngày 21 Février 1916 hồi 7 giờ 15 sáng, cho tới ngày 15 Décembre năm ấy, đã tổn hại mất 700.000 người chết, bị thương và bị tù; số thiệt hại ấy là mất đứt không kéo lại được gì vì Đức

không chiếm được Verdun, cái thành phố anh hùng kia.

(D. I.)

Nên uống cà-phê sữa buổi sáng như thế nào?

CÀ-phê sữa buổi sáng nên cho nhều bột rẽ rau riếp quán (mua ở hiệu bán thực phẩm). Bột rẽ rau riếp quán khiến dễ tiêu hơn nhiều, vì hội ấy làm cho đông lại trong dạ dày những cục (caillots) rất nhỏ, còn như cà-phê sữa không pha bột rau thì làm sữa đông lại thành cục lớn. Và lại rau riếp quán có một công dụng tốt đối với gan, thận và ruột.

(D. I.)

Đẩy tớ trong nhà

THEO sự ước lượng của ban làm ban thống kê Hoa-kỳ thì số người dùng để giúp công việc trong nhà ở Hoa-kỳ là 2.327.000.

Trong số ấy thì số đàn bà lớn hơn đàn ông nhiều lắm, ít ra mười đối với một.

(Philadelphia Inquirer)

Loài kiến giúp ích cho người ta

ĐÂY là một cách khác thường để trừ giện chấy mà có lẽ chỉ còn có một số ít người ở bắc Phi-châu chưa biết tới, nhưng cách đó tỏ rõ rằng những loài vật hay loài sâu bọ đều có thể giúp ích cho người ta, sự giúp ích đó ta đã biết đến rồi hoặc chưa biết đến. Các ngài có biết ở Colombie, người bản xứ đã dùng cách gì để trừ khử những giện, chấy trên ngáp cá nhà họ ở, giường họ nằm và cả thân thể họ chưa?

Không, họ không dùng thuốc bọ trùng đâu! Họ chỉ việc đi về vùng nhà quê tìm những con kiến khổng lồ, nó rất ham ăn những ký-sinh-trùng nhỏ kia. Họ đem giống kiến ấy về thả đầy nhà. Chúng ở cả trên giường và đem đến, bỏ cả lên mình người ngủ để tìm những con vật tí hon mà chúng ăn ngon lành lắm. Hai mươi bốn giờ sau thì không còn một con giện hay chấy nào ở trong nhà người dân Colombie nữa.

Họ chỉ còn việc lại tìm cách trừ giống kiến đi nữa là xong, mà cách trừ

— Téo hơn má tao đến 18 tuổi...
— !!!
— Vì má tao chết lúc tao lên một.

này hình như chẳng có gì là khó khăn. (Marianne)

Diện tích nước Đại Đức và tổng cộng cả số dân không phải người Đức trong đó

DIỆN tích nước Đại Đức hiện nay là 810.000 cây số vuông với 104.000.000 dân số, trong đó có 42.000.000 dân Ba-lan, Áo, Tiệp và Do Thái. Đó là lối thực hành chính sách độc tài của Hitler...

(D. I.)

Tuổi sống lâu của một vài giống vật

VỀ vấn đề trên này thường thường người ta không biết được đích xác, nhưng ta cứ xem những điều nhận xét dưới đây của một vài nai tự nhiên học có danh tiếng nhất:

- Cá sấu sống được từ 200 đến 250 năm; cá voi từ 150 đến 200 năm; cá chép từ 100 đến 150 năm; phương hoàng 100 năm; quạ: 100 năm; tê giác: 60 năm; sư tử: 60 năm; vẹt từ 50 đến 80 năm; lạc đà: 50 năm; cá măng từ 40 đến 50 năm; chim kền kền: 40 năm; bò mộng: 30 năm; hươu, nai: 30 năm; lừa từ 25 đến 30 năm; ngựa 25 năm; chim chìa vôi: từ 20 đến 25 năm; lợn: 10 năm; bò: từ 18 đến 20 năm; chó và mèo: 18 năm; chim họa mi: 16 năm; chim vành khuyên: 16 năm; cáo: 15 năm; chiến: 12 năm; dê mèn: 10 năm; sáo: 10 năm; đà: 10 năm; chim sẻ: 10 năm; gà mái: 10 năm; thỏ nhà: 8 năm; thỏ rừng: 7 năm; sóc: 7 năm; nhện: 7 năm; ong: 1 năm.

(A. V.)

T. M. và Đ. H. B. dịch

Nhà in RẠNG ĐÔNG
194, PHỐ HÀNG BÔNG LỜ — HANOI

Một nhà in tổ chức rất hoàn bị, nhận in đủ các công việc: của các công sở và tư gia, in các thứ sách vở, báo chí, tiền thuyết, factures, reçus, cartes visites, invitations, faire part, cahier des charges, v. v. ...

Nhà in RẠNG ĐÔNG
194, Phố Hàng Bông Lờ — HANOI

Một nhà in mới mở, dưới quyền giám-đốc của ông NGUYỄN-XUÂN-HUYẾN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiểu chữ, công việc in mỹ-thuật, nhanh chóng đúng hạn, giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi hối hận về giá cao hạ, in xấu đẹp, thì: Trước khi in hết cứ một thứ gì, nhiều hay ít, quý vị nên lại hỏi giá, xem mẫu và chữ của

NHÀ IN RẠNG ĐÔNG
194, Phố Hàng Bông Lờ — Hanoi

KIẾN TRÚC SƯ TỪ-NGHỆ

Đã tiếp khách tại phòng giấy N° 21 bis Jean Soler Hanoi.
Tél. N° 12 - 23.
Trước khi xây dựng bất cứ gì các ngài đều nên đến, bao giờ cũng được vừa ý.

TRÔNG CÌM

Kiểm duyệt bởi

NGAY NAY NÓI CHUYỆN

Bạch Yến, Al. Poujanne. — 1.) Lúc nào cũng chán nản, buồn, mệt mỏi công việc suốt ngày, làm thế nào cho khudg?

— Có yếu những công việc mình làm. Việc nhiều mà không ham thì cũng không phải là một kẻ khuấy khuấy. Nhưng sự buồn chán còn nhiều nguyên nhân khác: trong người không được khỏe; bộ thần kinh không vững thăng bằng. Khi đó chỉ làm cho khỏe mạnh trong người, duy giữ sự bình tĩnh đều hòa của thần kinh là khỏi.

2.) Có nên tin cảm tình con gì mà khổ không? Hay để ngày thì vất vả và để đêm thì nhàn rỗi?

— Cảm tình con gì cũng có thể vất vả được—và cũng có thể nhàn hạ được. Thiếu gì người sinh ra (trùng ngày trùng giờ mà địa vị và tình cảnh khác hẳn nhau. Nếu ta mở một cuộc điều tra thử xem thì chắc sẽ tìm được vô số người làm than sinh ra lúc ban đêm và nhằm những giờ tốt nhất.

N. Hanh, Phúc Xá. — Khoai tây tưởng không bổ hơn cơm là bao nhiêu, nhất là lại ít nhất sinh tố và nhiệt độ (calories) hơn, tại sao người ta không hết lời ca tụng? Cả hai chẳng cùng là một chất Hydrate de carbone là gì?

— Tại sao? Và hết lời ca tụng cái gì, ca tụng khoai tây hay cơm? Có lẽ ông muốn nói cơm. Và thấy khoai tây được nhiều tiếng khen hơn cơm ông không vừa ý. Không vừa ý cũng phải. Cơm là thứ ăn tốt hơn, bổ hơn khoai tây nhiều. Còn như tại sao cơm không được người ta ca tụng bằng khoai tây, có lẽ là vì người ta đây là... người tây, biết rõ khoai tây nhiều hơn biết cơm gạo.

2.) Nguyên tố (éléments) của xương: a) osséline, tinh cốt, hay gélatine mà ta có thể mua được. b) lân toan hoi (phosphate de chaux) c) thân toan hoi (car bonate de Ca) d) Fluorare de calcium) đ) phosphate de magnésium. Maa ở các hiệu thuốc tây, có thể thay cao, và sự bổ dưỡng có thể dịch được với của cao? Vì như thế thì thực là rẻ tiền, vì cao hồ cốt lấy làm cao bổ nhất? Và cao bò, cao cá lại sao người ta không thêm ăn?

— Lấy tất cả những phân chất của cao hợp lại chỉ thành được một thứ có đủ chất hóa học của cao, nhưng không thể là cao được. Như máu nhân tạo chẳng hạn. Có thể thay được nhưng không bằng được máu thiên nhiên. Lấy cao hồ làm thứ cao mạnh nhất, tốt nhất, đó là theo khoa thuốc kinh nghiệm của Tàu. Chúng tôi chưa được đọc bài

nào của các nhà y học Âu tây khio về thứ thuốc trừ danh này.

Đỗ nguyên Khoa, Nam Định. — 1.) Muốn (ức khuya dậy sớm mà không để hại cho sức khỏe thì phải làm thế nào?

— Ngủ được giờ nào thì ngủ cho thực yên giấc. Nhưng chỉ đủ hại sức khỏe thôi. Ông cứ ngủ cho ngon ban đêm, rồi ban ngày cố sức làm việc nhiều có hơn không? Tội gì tìm sự vất vả quá đáng.

2.) Tinh hay mơ mộng thì có hại gì không?

— Hại nhiều lắm, vì không hay nhìn thấy thực tế. Ông cứ thí nghiệm thế này khắc biết: vừa đi đường vừa để mắt nhìn mãi lên mây (hay cong trăng, nếu là đêm có trăng), thế nào cũng có lúc vấp phải cây trên đường, có khi ngã xuống ruộng.

Thiếu Khanh, Xuân Hòa. — 1.) Đau mắt trachômê (mắt đau) vì ở nhà quá không đi cạo được, và lại cạo cũng sợ hư mắt, vậy có thứ thuốc gì bôi lánh được, hoặc không lánh mà đừng thêm không?

— Đau mắt bột là bệnh nguy hiểm khó chữa và hay lây. Nếu ông không lên tỉnh chữa được, thì cũng nên đến các y sĩ một lần để biết rõ bệnh tình của mình, và nhờ chỉ bảo thuốc dùng nào hợp với bệnh. Cần nhất phải giữ sạch sẽ, rửa mắt mà để lâu thì khó khỏi lắm. Thường dùng thuốc rỏ có Nitrate d Argent, nhưng phải có đơn của thầy thuốc mới mua được.

2.) Thôi học đã lâu, chữ tây cũng quên mất ít nhiều, vậy ở nhà quá có thể mua sách gì về học thêm và phải theo phương pháp nào để nói chóng giỏi?

— Có mấy quyển sách về loại tự học tiếng Pháp mới xuất bản gần đây, do người mình soạn, nhưng bình như dành cho các người mới học thì phải? Còn mức học đã hơi cao thì không cần đến. Cần phải biết sức học của ông đến trình độ nào: ông có thể tự đọc sách Pháp được không, và liệu như vậy có hiểu biết được không, hay cần theo riêng một lớp luyện tiếng Pháp của một trường tư nào đấy. (Trường tư ở Hanoi, hay Ecole Universelle bên Pháp). Còn muốn nói giỏi thì không gì bằng tập nói luôn, với người Pháp thì tốt lắm. Đó là phương cách hiệu lực nhất để nói thạo.

Nguyễn tiến Thân, Hanoi. — « Công trả Ktao có thật không và học được thì có thiệt gì không? »

(Xem tiếp trang 18)

— Chào cụ lý! Đã gần một tháng nay cụ đi đâu?
— Không đi đâu hết, vì từ mồng một đến 27, ngày nào cũng xấu. xuất hành bất lợi, nên tôi ở nhà vậy.

Ngày xuân giáng bút

Cứ năm cũ qua, năm mới tới, thì dù người ta, bất cứ ai, ở vào địa vị nào, cũng muốn biết trước cái hoàn cảnh thay đổi trong suốt một năm mới đó của mình.

Theo thần pháp về khoa-học lấy số Tử-vi của Tào, thì người ta tính những ngôi sao chiếu mệnh mỗi năm mà đoán ra được những việc huyền bí về tương lai của mọi người. Khoa học này hẳn thấy những nhà tri-thức cổ kim đều công nhận là rất đúng. vượt hẳn lên trên những khoa-học đó của nhiều nước khác.

Gặp dịp xuân này, chúng tôi muốn có một thứ quà đặc-biệt bên các loại quà giải trí, mà có thể coi đó là những nhời giáng bút tiên tri cho cả một đời mình hay trong một năm đó, nên chúng tôi xin:

Lấy biểu hân mỗi anh, chị em một lá số Tử-vi

Lá số tử vi này sẽ lấy bằng chữ nho và giải đoán rõ ràng ra bằng quốc ngữ, rồi đánh máy rít minh bạch. Trong đó sẽ đoán căn cơ cả tiền vận, hậu vận xuôi: một đời mình, và nếu người nào muốn biết riêng một nguyên vọng gì của mình trong năm đó có đạt được không, thì sẽ được giải đoán rất tường tận.

Các ngài, ai muốn có lá tử vi qui hóa nói trên, mà lại do những cụ khoa cử lão thành đã từng lấy nhiều tử vi cho mọi người lấy giúp, thì nên kíp viết thư về và đính tuổi cùng ngày sinh tháng đẻ cho nhà thuốc Thượng-Đức, 15 phố Nhà-Chung Hanoi và có kèm mandat 2p.00 để mua một quyển C. C. K. P. của nhà thuốc Thượng Đức xuất bản.

Sách C. C. K. P. có trên 1 nghìn bài thuốc chữa đủ các bệnh thông thường giản dị, giấy gần 200 rang, in bằng giấy bonfont hạng tốt, gấp ngày xuân này ai mua một quyển, thì được lấy biểu 1 tập tử vi như nói trên.

Có một lá Tử-vi để chỉ những phương châm cách hành động của mình — Có một quyển Cáp-Cử Kỳ Phương để tránh khỏi những bệnh tật tai ách, mà hàng năm lại đỡ một số tiền lớn chi phí về thuốc thang, tài thực là hoàn toàn lợi ích trong sự sinh hoạt của người ta. Các anh, chị em còn đợi gì mà không viết thư về xin lấy biểu 1 lá Tử-vi, gửi mandat về mua 1 quyển C. C. K. P.

CHÚ Ý — Tiền cước gửi sách đi, các ngài phải chịu 5p.20, tiền gửi lấy Tử-vi hân các ngài 1k1.0p.20, tổng là các ngài phải gửi mandat về 3p.40 tất cả.

Thư và mandat xin đề cho:
Nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC
15, phố Nhà Chung, Hanoi

I
C HỊ Lan gọi, tiếng như quát:
— Anh Thanh! Anh Thanh!
Anh Thanh!!!

Thanh đã ra tới hiên, quay ngoắt lại nhìn trung tráo, chiếc gậy lớn lăm lăm nằm trong tay nhanh nhẩu Anh hỏi vội vã:

— Đâu, đâu rồi?

Chị Lan trở tay nói nghẹn ngào:

— Nó leo lên bác Ký... Đây, kia

kia, kia kia!

Ngón tay chị Lan vẫn trở về phía cái ghế mây dài. Ông Ký đang nằm hóng mát trên đó.

— Đây! đây, anh... Bác Ký...

Trời ơi!

Chị Lan rớt rít lên, khiến Thanh cũng lưỡng cống chưa hiểu rõ. Chợt thấy ống quần ông Ký khẽ động dậy một cách khác lạ, anh cũng kêu lên:

— Nguy! Nó chui vào ống quần...

Chị Lan được thề kêu hét âm lên:

— Bác Ký ơi! Bác Ký ơi!!! Kia,

bác Ký vẫn nằm yên! Vừa thấy phe phẩy quạt cơ mà! Bác ký!!!

Thanh, vẻ lo sợ đôi nét mặt, cũng chỉ biết đứng mà gọi:

— Bác Ký! Bác Ký!!! Quái thực,

gọi thế mà...

Chị Lan gào:

— Bác Ký ơi! có dậy không thì chết bây giờ... Rết nó leo vào đùi đấy! Con rết to lắm... Bác Ký!...

Không thấy nhúc nhích,

Chị Lan sực nghĩ đến một ý kinh khủng:

— Không biết chừng...

Rồi cuống cuống lên, chị Lan vừa gọi vừa chạy sấn lại chỗ ông Ký nằm. Bỗng hai tiếng đột ngột và sáng:

— Đứng im!

Khiến chị Lan đứng đờng ngay lại. Đó là tiếng ông Ký. Và thực là lời nói dị kỳ sau lúc yên lặng của ông vừa rồi.

— Đứng im đấy. Tôi biết rồi.

Thanh nhận thấy giọng ông Ký khác hẳn đi.

Ông vẫn nằm ngửa trên ghế, hai chân buông chằm đất. Thanh nhìn cái đùi ông như nhìn thấy một tai nạn lớn đang dẫn tới. Anh nghĩ đến hai răng con rết mà anh vừa sấn đuổi. Anh nghĩ đến cái nguy mà ông Ký đang chịu, cái sự ghê gớm mà ông đang có trong ống quần.

Nửa phút lâu vô cùng.

Ông Ký vẫn nằm, và lúc đó mới bắt đầu mở mắt.

Ông thong thả khẽ kéo khóa tay lại. Mắt ông giữ nguyên nét bình tĩnh. Rồi, rất nhẹ, đùi không hề nhúc nhích và cứng im như gỗ, ông dựng ngồi nửa mình lên.

Chị Lan đứng sít lại cạnh Thanh. Thanh sấn sòng nắm cái gậy nhưng không biết rồi sẽ ra sao. Ông Ký vẫn ngồi yên. Ông nhìn lên đùi ông như không phải là đùi của mình. Thanh lấy làm lạ sao ông không

HAI MẸ SỢ

TRUYỆN NGẮN của THẾ-LỮ

vùng dậy, hoặc dùng cách gì đối phó với con rết «Chắc nó chui» cần, — Thanh nghĩ bụng thế — vì con rết ấy mà cần thì... »

Sự lo sợ làm mọi người đứng nín lặng. Cả chị Lan cũng không dám thở mạnh... Bao nhiêu con mắt đều đổ dồn lên cái ống quần của ông Ký ở khoảng từ đầu gối trở lên. Lăn vải mềm ở đấy bị đội cộn lên dần dần và lan theo cái hình dài đang bò dưới.

Con rết bò chậm lắm, đến quãng giữa về đùi, hình như nó lưỡng lự chưa biết nên đi đường nào... Nó ngừng lại chừng ba, bốn giây, rồi sau lại chậm chạp bò nữa.

Bấy giờ ông Ký mới khẽ cử động. Ông hết sức cần thận đưa bàn tay lên phía mình con rết, nghe ngóng một chút, rồi, nhanh như chớp ông nắm bấu lấy một chỗ trên đùi.

Tay ông nổi cả gân lên, mấy ngón chít lại và cứng tuồng sắp gãy. Ông đã nắm trúng được đầu con rết. Nó quẩn lên mấy cái rồi quẩn vạy mình, vài quẩn túm lại một chỗ như buộc tròng mẩy nút thừng.

— Xong rồi!

Bấy giờ ông Ký mới nói.

Ông lại mỉm cười nữa. Nhưng từ trán ông hai giọt mồ hôi nhỏ xuống đọng trên lông mày.

— Nó chết rồi!

Ông đứng dậy, tay dụi ống quần mấy cái, con rết liền rơi ngay cạnh bàn chân ông. Một thứ rết lớn, dai hơn một gang, và to bằng ngón tay

cái. — Nó mà cần thì phải biết là buốt. — Chết đợ: ấy chứ lại!

Chị Lan vừa nói vừa cúi nhia con vạt, ngón tay sợ sệt sẽ gãy con rết ở đầu que Ông Ký vẫn giữ nẹp dưới trên miệng. Ông nhẹ nhẹ lắc đầu, nói chậm rãi bằng cái giọng bình tĩnh ôn tồn của người có tuổi và tinh lãng lè:

— Ủ, con rết to thật! Nó cần phải để đến que! Tôi thấy nó leo lên ống chân, lại thấy chị Lan kêu, tôi sợ quá... Nhưng giá vùng dậy thì thế nào cũng bị..

— Bác hết ngay là rết chứ!

— Biết ngay... Tôi phải cứ nằm im. Chỉ sợ chị Lan xô đến chân. Nó bò lên đến đầu gối tôi mới dám ngời. Ngời lên cũng phải cần thận hết sức. Chân bò sặc, tôi thấy như cào lên da. Tôi đợi xem chiều con rết bò đi h xác ở đâu... Năm bị đầu nó thì khôn...

Thanh và chị Lan khen mãi cái can đảm của «bác Ký». Người đàn ông chỉ cười nụ. Ông bảo rằng gặp một trường hợp như thế thì ai cũng phải bình tĩnh. Thường khi người ta không biết sợ nữa, chỉ vì người ta đã sợ quá sức, và cái can đảm thường đến cùng một lúc với cái nguy. Ông đã biết có những người đàn bà sợ rết như sợ bùm, thế mà lúc rết lên vào nhà cũng tìm kế bắt được rết.

Rồi nhân nói đến những chuyện khiếp sợ, ông thuật lại câu chuyện sau này.

Hồi ấy tôi lên chơi với một người bạn ở Kép, anh Phác, chủ một đồn điền lớn cách ga chừng mười cây số. Tôi được dịp làm quen với hai người bạn mới, đến nghỉ hè ở đó: Đạo, anh họ Phác, và Thiết, một người trẻ tuổi thanh lịch, và ở Bắc-giang lên.

Một buổi chiều tôi ở đồn điền đã được năm hôm, chúng tôi ăn cơm ở ngoài hiên xong, ngồi lại uống cà phê và nói chuyện sân bãi. Những cuộc mạo hiểm hồi hộp được nhắc đến cùng với những chuyện ghê gớm thường xảy ra ở đường rừng. Ai cũng sốt sắng nói hoặc chăm chú nghe. Chúng tôi vui vẻ lắm.

Bỗng nhiên Thiết ngừng bật một câu đang nói dở. Chúng tôi nhìn lên thì thấy mặt biển bản sắc. Sự vui vẻ lúc nãy nhường chỗ cho một sự kinh hãi lo sợ rất đặc biệt: đó là nét mặt một người khổ sở tuyệt vọng, một người hoảng hốt và đau đớn. Chúng tôi hết sức ngạc nhiên.

— Thiết, sao thế?

— Thiết, anh mệt đấy à?

Phác ngồi đối diện Thiết, vừa toan đứng dậy thì Thiết vội mở rất lớn hai mắt, mở lớn một cách kỳ dị, và

Chúng tôi ngồi im lại. Thiết nói luôn:

— Các anh ngồi im, đừng ai nhúc nhích, đừng có một cử động nhỏ nào. Không, đừng ai xê xích chân tay... Cứ hết sức ngồi yên. Nếu không tôi chết mất...

Chúng tôi chưa biết việc gì, nhưng đoán thấy một sự bất thường. Tất cả ngồi lặng như những pho tượng.

Thiết vẫn sợ, nhắc lại lời năn nỉ:

— Tôi van các anh... Một cử động rất nhỏ bây giờ là tôi cũng không sống được nữa... Hiện lúc này tôi bị một con rắn lớn quấn ở chân... Rắn mang bàn đen, thứ độc nhất ở miền này... Các anh đừng ai nhúc nhích.

Chính Thiết cũng như thành tượng đá, chỉ mấp máy hai môi nhợt nhạt trên bộ mặt xám xanh.

Chúng tôi hiểu cái nguy ở đời má anh, ở giọng anh nói. Tất cả sức phấn động lúc đó chỉ là những hồi trống ngực đánh một cách đáng sợ. Tưởng chừng nghe thấy bằng ấy nhịp cùng đập hỗn loạn. Một sự khủng khiếp lạnh ngắt ám đến. Bốn anh con trai bất lực bị tê liệt trong những giây phút bị đất dij thương.

— Ta phải tìm cách nào...

Đó là tiếng nói của cái tượng đá tên là Phác.

— Nhưng làm gì được?

Đạo và tôi nghe tiếng đáp lại. Thiết nói:

Anh sợ chúng tôi không cầm được sự kiên tâm.

Quả thực, sự cố gắng của chúng tôi nếu cứ mãi thế chắc cũng phải có lúc trùng. Tâm thần của chúng tôi căng lên đến kiệt sức.

Đợi! chỉ có một cách ấy.

Nhưng đến đời nào!

Tại sao không một ai dưới nhà lên đây. Đây tờ nhà này có lẽ mới bắt đầu ăn cơm. Mà cử thế này thì tôi biết thế nào cũng phải núng. Thế nào cũng sẽ xảy ra tai nạn. Tri tôi lúc đó rỗng — và chắc mấy người kia cũng vậy — không có qua một ý nào.

Có lẽ đã nửa giờ rồi. Có lẽ lâu hơn...

Bỗng Phác cắn chặt lấy môi. Mắt anh nói ra một sự quyết định lớn, bởi vì — sau anh kể lại tôi mới rõ — anh chợt nghĩ ra một điều.

Phác ngồi phía trong, quay lưng vào tường, đối diện và xa chỗ Thiết hơn cả: Thiết ngồi dựa bao lan hàng hiên và quay mặt vào. Vậy Phác không đến nỗi gần sự nguy hại lắm.

Anh hết sức dè dặt, răng cắn lá môi dưới để ghim cử chỉ, đầu dè chừng ly một đưa tay về phía sau. Đồng thời, anh cũng nhẹ nhàng và chậm chạp hơi quay mình vào. Cái ghế dưới người anh không hề có một tiếng cựa khê.

Chúng tôi nín hơi xem xét. Tuy chưa hiểu nhưng cũng đoán anh đã tìm được cách cứu cơ nguy.

Đến hai phút đồng hồ, tay Phác mới tìm lần nắm được cái bình sữa tươi để ở trên cái bàn nhỏ gần phía anh. Trong lọ còn thừa lại một nửa sữa anh lấy nuôi mấy con mèo ốm.

Cũng nhẹ nhàng và cẩn thận như lúc trước, Phác cầm bình sữa đưa về trước mặt, nở nút, và gờ ra phía ngoài. Anh nghiêng bình rót sữa xuống thềm gạch.

Chúng tôi bấy giờ đã hiểu ý, nhưng lo rằng công anh không ích gì.

Nhưng Phác nghĩ không sai.

Tia sữa rót xuống chảy ra đọng hành một vũng ở non một thước cách bàn chúng tôi — và lan cái mùi ngon lành đến mũi con rắn.

Con vật ghê gớm không nài đến thức ăn quyến rũ nào khác. Chúng tôi trông mắt Thiết và hèn rằng chân anh đã thoát khỏi những vòng quần độc dữ kia.

Con rắn bỏ cái mà nó tưởng là một thú gồ cày khác thường. Chúng tôi đoán nó đương bình tĩnh hưởng món quà mới mẻ hiến cho nó.

Một bước nhảy. Chúng tôi chỉ kịp thấy ống chân Phác trên vũng sữa, đang ray gót guốc trên đầu một con rắn lớn, dẫy dựa những khúc to bằng cổ tay người.

Đó là thứ rắn hổ mang bành, thứ nguy hiểm nhất ở vùng có những cây rậm.

THẾ LỰ

— [Làm] gì tôi cũng chết. Nó quấn chặt lắm... Tôi thấy người nó thờ, thấy mạch máu tôi giật... Không! các anh đừng ai động dậy.

Và tuyệt vọng lộ ra trong đôi mắt Thiết, trong đó tôi thấy như có ánh nước lóng lánh. Thiết nói để nhắc lại lời van xin của anh:

— Một cái nhúc nhích bây giờ là tôi chết mất!

nhìn chúng tôi cũng rất kỳ dị. Anh lại đưa tay ra hiện giữ chúng tôi ngồi lại trước khi nói.
— Các anh ngồi im!
Câu nói nhỏ và rất nhanh có một giọng van vỉ tha thiết.

ENSEIGNEMENT par CORRESPONDANCE
Français—Mathématiques—Sciences
Mensuelité.
Préparation au C.E.P.G.I. 2p.00
Cours de 1ère et de 2e année P. S. 3p.00
Préparation au B. E. et D. E. P. S. 1. 4.00
Cours de Français pour les adultes 2p.50
Pour tous renseignements, écrire à
P'École Triton
8, Bbis & 10 Resident Miribel Hanoi
Joindre une enveloppe timbrée pour la réponse.

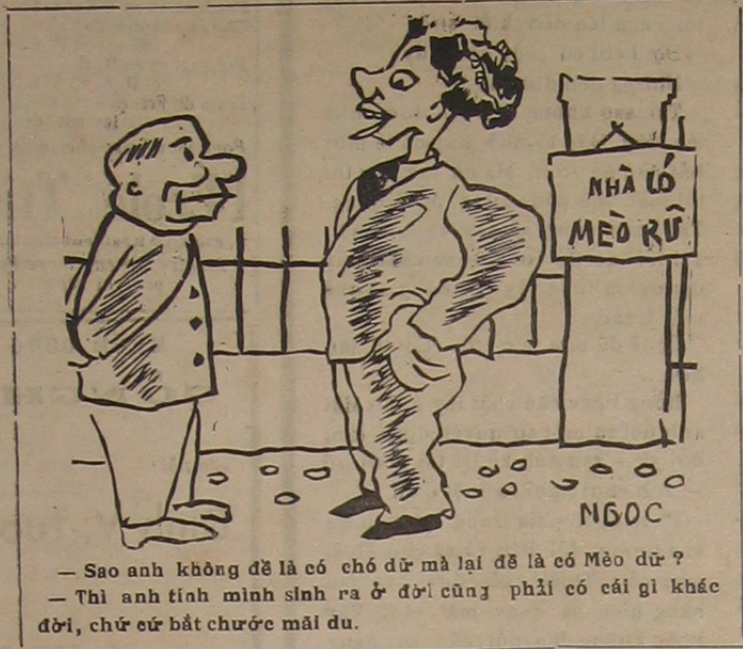
MUỐM DỪNG GỖ NGHỆ
aên hời:
Dinh V.-Tuong
BEN - THUY
Tél. 14 (près de Vinh)

ĐÃ CÓ BÁN:
Nước mắt người đàn bà
Tiền-thuyết mới của **VŨ TRỌNG-CAN**
Sự hi-sinh mù-lòa của một bà mẹ An-nam 100 phần trăm khi có con làm gái mới. Giá 2p 48
Trả tiền bằng tem, gửi về:
HƯƠNG-SƠN
97, Hàng Bông, Hanoi
Thêm: 0p 10 cước.

AN-THAI
Grand fabrique de Pousse-Pousse
Gặp khi gió kếp mưa đơn,
Dùng xe AN-THAI chẳng cời cớ gì
Có bán đủ cả: Vải, Săm, Lốp và đồ phụ-tùng xe-tay
N° 2, Rue Nguyễn-Trọng-Hiệp, Hanoi

DOCTEUR Cao Xuân-Câm
de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de l'Institut antivenérien de Rue
Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-thương và bệnh Hoa-liêu.
Khám bệnh tại:
163, Henri d'Orléans - HANOI
(Phố Cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)
Có phòng dưỡng bệnh.
Sách « NÓI CHUYỆN VỚI CON » bán tại hiệu Thụy-Kỳ, 98, Hàng-Ga (Rue de Chau-ghe).
Giá 0p.35 một quyển.

HAI TRANG

— Sao anh không để là có chó dữ mà lại để là có Mèo dữ ?
— Thì anh tính mình sinh ra ở đời cũng phải có cái gì khác đời, chứ cứ bắt chước mãi du.

Cửa K. Hải

Cách trí

THẦY. — Tại sao người ta nói ông lại phải nuôi xa nhà ?
TRÒ. — Vì nuôi gần sợ nó đốt cháy nhà ạ.

Luận quần

THẦY. — Anh viết bậy rồi! Con số 8 sao anh lại viết giống con số 3 như thế này?
TRÒ. — Thừa thầy, dẫu là con số 3 dấy ạ.
— Con số 3? Anh nói mới lạ chứ. Tại sao lại giống con số 5 thế?

Cửa X. C.

Trống

CON bảo BỐ — Tết tháng tám này bố mua cho con một cái trống nhé.
BỐ — Thế mà mày thích chơi trống cái hay trống con?
CON — Không, con thích chơi trống dục cơ.

Ăn hay bốc.

Thị Tám thường hay đánh bạc giấu chồng. Một hôm ngủ trưa, chồng gọi:

LÝ-TOÉT — Cái xin đèn Giờ soi xét cho con được ơn nhờ....

— Phở nóng mà có ăn không?
Thị Tám đang nằm mê đánh bạc liền gật lên:
— Ăn không ăn thì bốc!

Cửa L. Hiền

Oai.

CON — Bỏ đề rùa làm gì hở bố?
BỐ — Đề thỉnh thoảng vượt cho nó oai.
— Thế lúc ba nắm rùa bố bu lồi thì nó có oai không hở bố?

Cửa T. M. Cang

Hỏi thăm.

HÀNH KHÁCH A — Chuyến ô-tô này ra Hanoi liệu có kịp tàu không, hở ông?
HÀNH KHÁCH B — Tàu gì hở?... ông về đâu kia chứ?
HÀNH KHÁCH A — Tàu hỏa ấy mà... Tôi xin về quê ăn tết mà lị.

Hoa gì?

— Ngày tết, chị thích hoa gì nhất?
Hoa thủy tiên, hoa cúc, hoa đào hay hoa trà?
— Tôi thích nhất một đôi hoa tại kim cương.

Cửa L. Nông

Thấy rõ hơn.

Người chợt mắt bảo người sáng mắt:
— Trong hai chúng ta người thấy rõ hơn phải là tôi...
— ?...
— Vì một mắt của tôi thấy đến hai mắt của anh, còn hai mắt của anh chỉ thấy một mắt của tôi thôi.

Cửa P. Sơn

Buột miệng

Có anh ăn mấy sạp rượu mừng vợ: « Sinh ông ra thì mấy cú đặng đầu đường số chợ, con 1 »

NGƯỜI ta có mấy mắt, có mấy mũi và có bao nhiêu mồm?

Nếu bây giờ có người cứ điem nhiên về rồi đem đăng báo một người hai mồm, bốn mươi bảy con mắt và một mũi rươi thì ắt ta phải cho người đó là một người có mắt cũng như không có mắt, có óc cũng như không có óc, rồi tóm lại một người vừa mù vừa điem. Các ông Tô Tử, Rigt, Thạch Lam, Hoàng Đạo chắc cũng sẵn lòng đồng ý với tôi về điều đó.

Xong đầu dấy rồi, ta giờ các báo số Tết ra xem thì ta thấy:

- 1) Trong số báo Tết 1939 và 1940 Tô Tử vẽ hoa thủy tiên. Ta thấy bông hoa thủy tiên nào cũng năm cánh cả. Họa sĩ chắc cũng nói: — Phải, bông nào cũng đích thị năm cánh cả, không phải sự ngẫu nhiên đâu.
- 2) Trong số báo Tết 1936 và 1937, Rigt cũng vẽ hoa thủy tiên. Trong bức C. họa sĩ vẽ hoa cũng năm cánh, nhưng nét vẽ mập mờ chưa quả quyết. Đến bức tranh D thì quả quyết là năm cánh, rõ ràng lắm. Họa sĩ không cần cãi nữa (mà cũng chẳng cãi vào đâu được).
- 3) Thạch Lam không là họa sĩ

chuyên môn, nhưng mặc dầu cũng biết vẽ, nhất là vẽ hoa thủy tiên.
Hoa thủy tiên cũng năm cánh rõ ràng.
4) Trong đĩa một ngũ vị. Hoàng Đạo lại tự khoe là ta biết vẽ, nhất là vẽ hoa thủy tiên không kém gì các họa sĩ Tô Tử và Rigt; hoa của mình cũng năm cánh phân minh như hoa của họ.

NHỮNG BÔNG HOA

CỦA CÁC HOẠT Đ

5) Bây giờ đến hoa thủy tiên bốn cánh. Tôi không biết tên họa sĩ, thì biết là tranh đăng trong Dân-báo xuất bản ở Saigon, thật là một điều đáng tiếc. Họa sĩ chắc có linh hồn nhận và không hay lời thôi. Thấy hoa thủy tiên nhiều cánh lời thôi quá, nên vẽ bốn cánh cho tiện.

Chắc nhiều người xem đến đây cũng giạt mình tự hỏi: «Ừ nhỉ, không biết hoa thủy tiên mấy cánh». Nếu bây giờ tôi nói quả

quyết và đã quảng theo khoa học rằng hoa thủy tiên sáu cánh (những cây có lá dài và gân lá đi song song nhau theo chiều dài thì hoa có ba cánh, hoặc hai lần ba là sáu, hoặc ba lần ba là

chín, hoặc mười hai, mười lăm vân... vân... Các bạn cứ đếm cánh hoa thủy tiên kếp sẽ biết). Nếu bây giờ tôi nói họa thủy tiên sáu cánh thì các bạn chắc cũng sẽ yên trí là sáu cánh thực.

Vì quả thực là nó sáu cánh chứ không phải năm, cũng không phải

NG HOA THÙY TIÊN

ÁC HỌA BẠI DANH

bổn. Các họa sĩ trừ danh này chắc cũng như người mà tôi đem làm thí dụ trên kia, về người có hai mồm, bốn mươi bảy con mắt và một mũi râu, nghĩa là các họa sĩ ấy có mắt cũng như không có mắt, có óc cũng như... v. v... (xin đọc lại câu ở trên kia)

Hoa thủy tiên sau cánh rõ ràng nó có bốn họa-sĩ về mười lăm bông năm cánh thì cũng là sự lạ. Lại có người về bốn cánh nữa. Cứ cái đã ấy chắc sẽ có người về hoa thủy tiên hai cánh, rồi một

cánh. Tôi - tôi mong rồi hoa sẽ không có cánh nào, hay tốt hơn hết là hoa cũng không có nữa (như hoa thủy tiên của ông Tiểu) để các họa sĩ khỏi phải làm và

Vẽ cam đơn đúng sự thực về chỗ : hoa có bốn cánh.

mang tiếng là có mắt cũng như... v. v... xin đọc lại câu ở trên kia)
Nhật-Linh
Vật-Lý... toét-học cử-nhân.

VUI CU'OI

Của L. Liêm

Chưa ngắm.

Chủ nhà hà tiện, có khách, dọn khê thăng nhỏ pha lai ấm nước chè cũ. Nhỏ lom khom pha nước. Chủ nhà thấy nước loang tanh, ngượng quá nâng vò :

- Thăng chết tiệt! mөг có cho chè không mà nước loang thế này?
- Dạ, thưa ba, chè này lạ quá. Từ hôm qua con đã pha đến chín lượt rồi mà nó vẫn chưa ngắm.

Kỹ hà học

Giờ kỹ hà. Thầy hỏi trò Ba :
- Đường cong là gì?
- Đường cong là một đường không thẳng mà cũng không gậy.
- Ừ thế đường thẳng là gì?

- Là một đường không gậy n.đ cũng không cong.

- (Phát câu) Thế đường gậy là gì?
- (điềm nhiên) - Là một đường không thẳng mà cũng không cong ạ.

Hãy đợi một phút.

A hỏi B - 500 năm đối với anh thì anh cho là lâu hay chóng?
B - 500 năm đối với tôi, tôi cho là một phút.

A - Thế 500 đồng anh cho là nhiều hay ít?
B - 500 đồng đối với tôi chỉ là một xu.

A - Thế anh làm ơn cho tôi vay một xu.
B - Vâng! nhưng anh hãy đợi một phút.

NG hàn ở ngoài về, nét mặt hầm hầm, cau có bả bả hàn :
- Tức lắm, bà ạ.

Bà hàn vốn vờ hỏi lại :
- Cái gì thế, ông? Ông có điều gì bức tức thế ông? Sao thảng cả vừa đỗ mà ông lại không vui thế?
Ông hàn thở dài :
- Ấy chính vì việc thảng cả

đỗ...
Đã Hàn kinh ngạc :
- Vì thảng cả đỗ?
- Phải, chỉ vì việc ấy.
- Ông sợ nó đỗ, nó trở nên triệu ngạo, hát hiệu bắt mục chẳng?
- Nào có thế.
- Thế sao?

Tôi đến bốn tờ báo hằng ngày nhờ họ đăng cho mấy giòng báo tin thảng cả đỗ mà họ không đăng.
- Họ không đăng?
- Họ không đăng.
- Sao ông không thuê tiền?
- Minh là độc giả của họ, mà họ có coi mình vào đâu. Chuyển này hết hạn, nhất định thời không mua báo nữa. Tưởng làm ơn mua năm cho họ để những lúc hiều, hỉ như lúc này chẳng hạn, họ đăng tin giúp mình. Chứ mất tiền thì còn nói làm gì. Vả lại mất tiền vị tất họ đã đăng cho, vì tôi chắc chỉ tại họ thấy con mình đỗ, con họ không đỗ, họ ghen ghét. Nghe giọng họ nghị luận mình thừa hiều : nẻo những kinh trọng độc giả, nhưng làm thế riêng tây quá.

Bà hàn ngập ngừng ngắt lời :
- Thế họ vẫn đăng « Bá cáo việc riêng » thì sao?

Ông hàn như vụt tỉnh ngộ, kêu :

- Ở phải, « bá cáo việc riêng » bà hàn thế mà khá.

Rồi ông vội vã ra đi, miệng lầm bầm : « Mất tiền thì mất, nhưng phải làm cho ra ngô ra khoai mới được! »

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

TRUYỆN VUI của KHÁI HƯNG

Câu truyện vui dưới đây hết sức vô lý. Song nghĩ cho kỹ thì cái ý tưởng đem việc nhà mình ra bá cáo để hả lòng tức giận càng vô lý hơn. Vậy câu truyện vui vô lý của Khải Hưng dẫn vô lý đến đâu, ở vào trường hợp này, cũng có thể cho là hữu lý được.

Nhật-Linh

Ngày sáng hôm sau trên bốn tờ báo hàng ngày độc giả thấy ở trang đầu đóng khung vuông bài sau này :

Bá cáo việc riêng.

Tôi có thằng con tên là Nguyễn Văn Tốt năm nay mới mười tám tuổi và vừa đỗ tú tài phần triết học. Nó còn rẻ người non da chỉ biết có bụng tốt hay cứu giúp bạn bè dù không có tiền phải đi vay. Vậy xin bá cáo để các ông các bà biết mà đừng cho nó vay mượn, tôi và vợ tôi sẽ không chịu trách nhiệm về công nợ của nó đâu.

Kinh cáo.

Nguyễn Văn Kiềm, hàn làm. Thế là ông hàn đã làm được ra ngô ra khoai.

Ông đọc bài bá cáo cho bà hàn nghe liên tiếp bốn lần trên bốn tờ báo hằng ngày. Rồi ông đắc

chí vừa cười vừa nói mãi :

- Mất có tám đồng bạc mà cả nước biết tin con mình đỗ tú tài. Bà tưởng mưu mẹo có thánh không?

Và ông rất lấy làm tự phụ về cái mưu của ông.

Nhưng cách đó mấy hôm, ông sưng sốt đờ ở cùng chỗ, cùng trang trong bốn tờ báo hằng ngày một bài bá cáo việc riêng sau này của chính con ông, Nguyễn Văn Tốt :

Bá cáo việc riêng.

Cha tôi đã đăng báo nói xấu tôi. Sự thực tôi có đỗ tú tài phần triết học, nhưng đồ bình hạng cơ. Còn như cha tôi bảo tôi trẻ người non da thì đó là một điều vu cáo.

Tôi xin bá cáo cùng các ông các bà biết cho rằng tôi đã trưởng thành và có đủ tư cách để vay tiền các ông các bà vì cha mẹ tôi

giàu có tới năm, sáu chục vạn mà tôi lại là con một của cha mẹ tôi.

Kinh cáo

Nguyễn Văn Tốt

Tú tài triết học

Ông hàn cầm tờ báo đọc lại cho bà hàn nghe, rồi cười nói :
- Con hơn cha, nhà có phúc, bà ạ.

Độc giả tưởng câu truyện « Bá cáo việc riêng » tới đây kết liễu? Tưởng thế thì xoàng! Câu truyện chưa kết liễu được. Vì một lẽ rất giản dị này : đã có hai bài thì phải có ba. Vậy bài « bá cáo việc riêng » thứ ba như sau này :

Bá cáo việc riêng.

Tôi, bà phủ Ba, giàu ít ra cũng gặp hai ông hàn Kiềm. Tôi chỉ có một người con gái tên là Kim Liên năm nay mười bảy tuổi, rất xinh đẹp, nét na và thông minh; nhưng tôi không hề ngờ lời thông gia với ông hàn Kiềm như ông ta thường khoe khoang. Vậy xin bá cáo để những ông cử, ông nghề triết học văn chương hay khoa học, luật học nào chưa vợ mà muốn làm rể tôi thì cứ việc thân đến trình diện tôi và con tôi, hề tôi ưng và con tôi không chê là tôi gả liền.

Kinh cáo

Bà phủ Ba

Sau bài « bá cáo việc riêng » trên này, hẳn phải đánh dấu chấm hết, độc giả hỏi thế?

Vấn chưa hết, thế mới chết chứ. Vì đọc xong mấy văn phạm « bá cáo » tuyệt tác kia, trong óc một nhà trào phúng bỗng nảy ra một ý kiến hay hợy. Tức thì gửi đăng báo bài sau này :

Bá cáo việc riêng.

Tôi tên là Trần Văn, ngoài ba mươi tuổi, xin bá cáo để các thân bằng cố hữu và những người rưng nước lã của tôi biết cho rằng tôi đã chết được ba hôm nay, chết để khỏi phải đọc những bài bá cáo việc riêng chẳng riêng tây một tí nào của người mình, hằng ngày đăng trên các báo.

Khái Hưng

Phân thứ nhất

CHƯƠNG I

RƯƠNG chậm bước lại vì chàng vừa nhận thấy mình đi nhanh quá tuy không có việc gì vội và cũng không nhất định đi đến đâu. Từ lúc này, vô cớ chàng thấy lòng chàng vui một cách đột ngột khác thường [nên tự nhiên chàng đi nhanh làm như bước đi cần phải ăn nhịp với nỗi vui trong lòng.

Đường phố vắng, trời mờ xám như trong một ngày mùa đông. Hai bên tườn là những gian nhà tiêu tụy của những người ít tiền phải ra vùng ngoại ô trú ngụ. Mấy dãy cây bồ kết đại đã trụi lá, còn trơ lại những trùn quả đen, héo quăn. Nhưng hôm nay Trương nhìn không thấy cảnh buồn như mọi lần; chàng thấy đời người ta đâu khổn khổ đến đâu cũng có những thú vị riêng ở trong. Một bà cụ già ngồi ở cạnh cột đèn, đương bán mấy quả táo cho một cậu bé; Trương tự nhiên thấy vui thích khi nhìn bà hàng bồ kết đồng trinh vào túi và cậu bé nhăn mặt cắn sâu vào quả táo. Trong một căn nhà chật hẹp và bần thiếu, một thiếu phụ bế con ngồi nhón ra; nét mặt thiếu phụ trong bóng tối Trương đoán là đẹp và có duyên; cạnh giường vì nhà chật có để mấy cái hòm cũ, một đôi gối và một cái chậu bông học vải đỏ lấm tấm hoa. Trương đoán người thiếu phụ đợi chồng về và không hiểu sao Trương lại đoán chồng là một người thợ may. Chàng nghĩ đến cái chăn bông mới lấy ra được vài hôm từ khi trời trở rét và cái đời thân mật, đầm ấm của đôi vợ chồng nghèo, lát nữa khi buổi chiều buồn về.

Trên đường một cơn gió thổi bay lên mấy chiếc lá khô và một ít bụi trắng khiến Trương cảm thấy nỗi hịu lạnh của cuộc đời cô độc chàng sống đã mấy năm nay. Chàng thốt nhớ đến Liên, người yêu của chàng đã chết về bệnh lao ba năm trước. Chàng nghĩ đến những cái thú thân tiên của tình yêu lúc mới bắt đầu, và nỗi buồn của chàng khi được

tin Liên chết.

Những ý nghĩ loàng quàng ấy gọi Trương nhớ đến một câu về bệnh lao chàng đọc trong báo đã lâu lắm:

— Những người mắc bệnh lao hay yêu đời và tự nhiên có những lúc vui thái quá, vui một cách vô cớ, hình như cứ được sống là đủ vui rồi.

Trương thấy câu ấy rất đúng đối với chàng. Từ khi tình nghi mắc bệnh lao bỏ trường luật về nghỉ dưỡng bệnh, chàng không thấy mình buồn lắm; lúc nào chàng cũng hy vọng sẽ khỏi bệnh và chàng lại thấy mình nào nức muốn sống, yêu đời và vui về.

Trương ngừng lại trước một cửa hàng và nhìn bóng mình trong một chiếc gương; nhờ có ánh sáng đều đều của một ngày phủ mây nên mặt chàng không có vẻ hắc như mọi lần. Chàng vui mừng; không, chàng không đến nỗi gầy lắm, có lẽ béo hơn một chút thì tốt nhưng kẻo

quá, béo đến nỗi xấu và già đi như Lương và Mịch thì chàng sẽ khó chịu vô cùng.

Trương nghĩ đến những câu các bạn trong lớp khen đùa chàng đẹp trai, và có duyên Chàng nghĩ:

— Đến khi khỏi bệnh, mình lại vào học nốt. Thì ra mình không cần kiếm ăn, có thể tung hoành được.

Lúc nào chàng cũng chỉ nghĩ « đến khi khỏi bệnh » làm như sự khỏi bệnh là một sự tất nhiên rồi; nhưng lần nào cũng vậy một ý nghĩ khác ngấm đến mà chàng muốn gạt đi ngay:

— Thế ngộ mình không khỏi bệnh?

Chàng thấy nhói ở quả tim và ngừng nhìn lên. Ở phía xa có tiếng trống và tiếng kèn thổi một cách vội vàng. Những chấm xanh vàng của các đối tượng hiện ra ở đầu phố lẫn với những chấm trắng của các người đi đưa đám.

TRUYỆN DÀI của NHẬT-LINH

— Có lẽ đám ma cậu anh Hợp đã trở về.

Chàng bước nhanh đi về phía đám ma. Đi một quãng, Trương jác đầu như xua đuổi một ý nghĩ khó chịu lớn vừa trong óc. Chàng tắc lưỡi, nói một mình:

— Hôm nào phải lại hỏi đóc tờ, hỏi thẳng xem họ nói mình sống hay chết cho ngã ngũ hẳn ra... Nhưng anh nào chọn nói thật, mà mình biết thế quái nào được là họ nói thực hay không.

Chàng chưa biết rồi sẽ xử trí cách nào và cái ý ấy làm vẩn đục cả nỗi vui thanh thần của chàng.

Lúc Trương đến đầu phố thì đám tang cũng vừa dừng lại để phu khiêng nghỉ chân, Hợp lấy tay vẩy Trương lại:

— Anh đi đâu đấy?

— Tôi đi chơi mát.

Trương mỉm cười nói tiếp:

— Tuy giới không lấy gì làm mát lắm, nhưng đóc tờ bảo cần phải đi lấy không khí. Anh đi từ sáng tới giờ chắc mệt lắm.

Hợp đáp:

— Cũng khá mỗi chân. Tôi ở đây đợi xe điện về nhà. Lát nữa anh lại chơi.

Trương chưa kịp trả lời thì một thiếu nữ đội mũ đi lại chỗ chàng và Hợp đứng.

Thiếu nữ thấy Trương vội cúi đầu chào rồi không đợi Trương trả lời, cất tiếng hỏi Hợp:

— Anh có thấy người cai phu đầu không? Quái, vừa ở đây đã biến đâu mất.

Hợp đáp vu vơ:

— Có thử tìm kỹ xem. Có lẽ bác ta vào hàng làm mấy lớp ruyơ lấy sức.

Thiếu nữ hơi mỉm cười, cái mỉm cười ngưng ngập của những người đương có việc đau buồn.

Trương lặng người đi, nghĩ thầm:

— Sao trông giống Liên thế. Lại có phần đẹp hơn.

Chàng đắm đắm nhìn hai con mắt to và đen, sáng long lanh như còn ướt nước mắt và đôi gò má không phấn sáp ửng hồng lờ lờ trong khung vải trắng. Về buồn của tang phục làm lộ hẳn cái rực rỡ của một vẻ đẹp rất trẻ và rất tươi. Nét

một thiếu nữ Trương thấy kiêu
bình một cách ngây thơ và vẻ kiêu
bình lại làm cho sắc đẹp của thiếu
nữ có ý vị hơn lên như chất chua
của một quả mơ.

Thiếu nữ nhìn ngang nhìn ngửa
tìm người cai phu Trương không
thấy nàng để ý đến mình; nàng
bỏ đi chỗ khác quên không chào
Trương. Hợp nhìn Trương nói:

— Trông anh độ này khỏe ra (t).
Da dẻ hồng hào hơn trước nhiều.

Trương biết là mình hồng hào vì
đó mặt chú không phải vì khỏe;
mới hôm kia Hợp gặp chàng còn
nói là nước da chàng vẫn như cũ
Trương sung sướng bàng hoàng;
chàng rất thích được ai khen mình
mạnh khỏe hơn lên, nhưng lúc
ấy thì nói vai sườn của chàng có
một duyên cố khác:

— Sao lại giống Liên thế, mà lại
đẹp hơn nhiều.

Chàng ngây ngất với cái ý nghĩ
ấy và lấy làm ngạc nhiên sao lại có
một sự tình cờ lạ lùng như vậy.

Thiếu nữ lại đến đứng gần Hợp
nhưng lần này không hỏi câu gì cả.

— Có đã tìm thấy bác cai chưa?
Thiếu nữ ướm hỏi trả lời vẫn tắt:

— Thưa anh, chưa.
Hợp nói:

— Chắc cô mới chán lắm. Hôm
nọ cô vừa bị cảm mới khỏi, cô lại
chạy đi chạy lại nhiều quá. Cô nên
cẩn thận. Hay cô lên tàu điện mà về.

Thiếu nữ hỏi:
— Sắp có tàu chưa?

Trương đáp:
— Xe đã đến đây rồi.

Lúc bấy giờ thiếu nữ mới nhìn
Trương. Hợp nói:

— Quên không giới thiệu với cô
anh Trương, sinh viên trường luật.
Đây là cô em họ tôi, cô Thu.

Thu đáp:
— À, ông Trương. Chắc ông có
bết anh Mỹ tôi.

— Cô, anh ấy học sau tôi một năm.

Trương hơi ngạc nhiên về mấy
tiếng « À, ông Trương ». Chắc Mỹ
ở nhà đã nhiều lần nói đến mình
với cô em gái này. Chàng mừng
ràng Mỹ không biết chàng nghĩ
học vì tình nghi mắc bệnh lao, và
lại ngoài Hợp ra không ai biết cả.

Chàng nghĩ thầm:
— Lát nữa phải dặn lại Hợp mới
được.

Trương đương cố tìm xem Mỹ
đứng ở đâu, thì xe điện đã tới nơi.
Năm, sáu người bạn tang phục
bước lên xe; Trương không lưỡng
lự cũng bước lên theo. Chàng lại
ngồi bên Hợp đối diện với Thu.

Hợp hỏi:
— Anh cũng đi xe à?

— Thì tôi cốt ở nhà ra đây để
chờ xe điện lên phố.

— Sao anh bảo anh đi chơi mát?
Trương cười:

— Đi chơi mát trước rồi lên phố
sau.

Thu từ lúc lên xe không nói gì;

nàng ngả đầu vào cánh cửa và lìm
đim mắt lại vì buồn ngủ quá. Thỉnh
thoảng Thu lại mở mắt để cố chống
lại giấc ngủ vì nàng cho ngủ ở trên
xe như vậy là không lịch sự. Trương
đứng lên kéo cánh cửa kích cho
gió thổi lọt vào chỗ Thu ngồi. Thu
mím cười nói:

— Cảm ơn ông.
Gọng nói mệt nhọc và ảm áp.

Trương nghe có một vẻ quyến rũ
mê đắm. Trong lúc Thu nhắm mắt
lại, Trương tha hồ ngắm nghía;
chàng cố chắc tình sự cảm động
bàng hoàng để nhìn thật kỹ nét mặt
Thu. Đã nhiều lần rồi chàng thất
vọng khi nhìn kỹ lại một người con

trắng và óc ngời đỏ tươi của một
ngôi nhà mới xây vượt qua cửa
xe rực rỡ như một thứ đồ chơi,
sơn còn mới; Trương thấy tiếng
người tiếng xe cộ qua lại dưới phố
cũng vừa bưng nổi to hơn như
theo ánh nắng mà ồn ào, rộn rịp
hắn lên ánh nắng chiếu vào trong
xe điện, in trên tấm áo trắng của
Thu.

Trương không nghĩ ngợi thốt ra
một câu:

— Sau mấy ngày u ám, trông nàng
mới ngon lạ.

Thu mở mắt nhìn Trương. Không
hiểu tại sao câu nói ấy khiến nàng
để ý tới Trương và đến lúc ấy

nhưng đẹp một cách nào nàng
khiến nàng xao xuyến như vừa
cảm thấy một nỗi đau thương.

Thu ngưng vì Trương đưa mắt
nhìn mình. Nàng chớp luôn mấy
cái, gờ tay lên che miệng làm như
muốn ngáp. Nàng nói với Hợp:

— Thế mà em cũng vừa chợp
được một giấc ngon lạ.

Tự nhiên nàng nói dần vào hai
tiếng « ngon lạ » tuy rằng không
định ý nhắc lại hai tiếng mà Trương
vừa dùng đến.

Mới thoáng qua, Trương cũng đã
nhận thấy trong một lúc đôi con
mắt của Thu đẹp hẳn lên và niêm
một vẻ khác; không phải hai con
mắt thần nhiên lúc mới gặp. Chàng
đoán là Thu cũng đã bị xúc động
như chàng. Chàng chắc là mình
đoán không sai.

— Và lại có sai nữa rồi cũng phải
thành sự thực.

Chàng tự kiêu cho rằng khi nào
mình chân thật yêu một người thì
người đó tất sẽ yêu lại mình; chàng
có cái ý oái-oăm muốn Thu sẽ yêu
chàng hơn là chàng yêu Thu.

Xe điện gần đến Chợ Hôm. Thu
và Hợp cùng đứng dậy. Hợp bắt
tay Trương nói:

— Vài hôm nữa tôi sẽ đến chơi
anh.

Thu nghiêm trang cúi chào, rồi
đi thẳng ra cửa xe. Trương thất
vọng vì thấy Thu đi ra không chút
lưỡng lự.

Xe sắp chạy, chàng thò đầu ra
cửa nhưng không thấy Thu có ý
nhìn lên xe. Nàng bận nói chuyện
với mấy người nhà; Trương thấy
nàng hơi nhích mép cười và kéo
góc vải mấn để vào môi ngậm.
Chàng nhìn vào đôi môi hé nở của
Thu một lúc rồi chép miệng ngồi
xuống ghế; chàng mím cười nghĩ
đến vẻ lãnh đạm của Thu và có cái
thú rằng sự trả thù của chàng là
một ngày kia Thu sẽ yêu chàng và
đôi mắt của Thu sẽ...

Trương nhận ra rằng từ trước
đến giờ chàng đã sống như một
người đi tìm tình yêu mà ngày hôm
nay là ngày chàng đã tìm thấy.

(Còn nữa)
NHẤT-LINH

gái mà thoát trông chàng thấy đẹp
hoàn toàn. Vẻ đẹp đánh lừa ấy là
nhờ ở phần sấp hay nhờ ở ánh
sáng từng lúc. Lại có người chàng
trông lâu mới thấy đẹp dần lên,
nhưng chàng vẫn khó chịu về cái
cảm tưởng rằng người ấy chắc
không đẹp lắm vì lần đầu tiên
người ấy đã không đẹp. Trương
nhìn kỹ vẫn thấy Thu đẹp mà may
quá người đẹp ấy lại là người mà
mới nhìn chàng đã biết rằng có thể
yêu mê man. Chỉ ngồi gần Thu,
Trương đã thấy trong người đôi
khác, cuộc đời và cảnh trời đất lúc
đó cũng niêm một vẻ khác hẳn
lúc thường. Ngày trước, lúc gần
Liên chàng cũng đã có được cái
cảm tưởng ấy; còn thường thường
thì dấu hiệu một người rất đẹp
chàng cũng thấy đứng đưng như
ngắm một bức tranh đẹp, không
thấy người ấy có liên lạc sâu xa
gì với mình.

nàng mới nhận thấy Trương đẹp
và có duyên. Hai con mắt Trương
nàng trông hơi là lạ khác thường
tuy hiền lành mơ màng nhưng vẫn
phẳng phát có ào một vẻ hung tợn;
hai con mắt ấy Thu thấy là đẹp

Trời bỗng nắng to; bức tường

**Préparation au DEPSI
et au Brevet Élémentaire**
par ĐOÀN-NÔNG - NGUYỄN-LÂN - NGUYỄN ĐÌNH-THÚY
Professeurs au Lycée Khải-Định - Huế
Avec la collaboration de plusieurs Professeurs des Institutions publiques et privées.
Recueil de compositions françaises, de dictées avec questions et réponses, de problèmes de géométrie, d'arithmétique, d'algèbre, de physique et de chimie, sujets donnés aux divers examens, à l'usage des élèves de 3ème et 4ème années des Ecoles primaires supérieures et des candidats au DEPSI et au B.E.
Prix de vente Op. 36
Conditions avantageuses pour les libraires
LIBRAIRIE HUONG-GIANG
21, Rue Paul-Bert, 21 - Huế

TIN VAN... VAN của LÊTA

Hôm nay Tin Mới reo dề mọi người chú ý:
Khóc bạn Nguyễn Trọng Thuật, thơ của Đoàn như Khuê, tác giả bài «biên thăm» một bài thơ được cả làng văn truyền tụng.
Được cả làng văn truyền tụng?
Bài thơ hay quá nhỉ! Đọc lên du dương thực. Nghe cảm động lạ. Nhưng thơ thế nào, anh đọc tôi nghe.

Bài «Biên thăm» có được truyền tụng hay không, không biết.
Điều chắc chắn là vừa rồi tôi nhờ mấy người trong «cả làng văn» đọc nghe thì thấy họ ngắc một cách đến buồn cười.
Nhưng không hề gì.
Không được biết thơ ngày trước, ta đã có thơ ngày nay.
Thơ «khóc bạn Nguyễn Trọng Thuật».

— Những con vật thuộc giống bò sát là con rắn con... con...
— THẦY. — Con gì nữa nói mau!
— TRÒ BA. — Con Tý em con a, nó bò cả ngày s.

KÍNH MỜI CÁC BẠN ĐẾN CHỨNG KIẾN Cuộc xổ số Tombola Anh Sáng

tại Hội quán Khai-tri Tiểu-Đức, đúng 9 giờ sáng
ngày chủ nhật 10 Mars 1940

Còn một ít vé nữa, mua ngay ở những người bán dong phố
hay tại Đoàn - số, số 28 phố Richaud

Cùng mấy bạn đã nhận bán giúp vé Tombola Anh Sáng

Những bạn có tên dưới đây chưa tính trả tiền và vé cho đoàn, vì đổi chỗ ở nên chúng tôi không tìm đến nơi để thu về vậy chúng tôi xin có nhờ cảnh cáo tới-bậu rằng đến 3 giờ chiều ngày 9 Mars 1940 là hết cuối cùng, các bạn phải đến trả tiền và vé tại Đoàn-sở; sau đây, nghĩa là lúc mà chúng tôi đã nộp hết vé còn lại cho thừa-phát-lai (huissier) làm biên bản thị thực, chúng tôi bắt buộc phải coi chừng vé các bạn còn đang giữ là đã bán hết rồi, và lập tức nhờ pháp-luật đòi tiền, còn phí tổn về phần các bạn chịu: M. M. Lưu thế Mỹ, Tuyết Dung, Hoàn (trước làm ở nhà in T. V.), Trần ngọc Phúc, L. Lan, N. xuân Dũng, Trịch v ết Kỳ, N. v. Thịnh, Trịch Thái, Lê trung Phảng, Phạm Đệ.

Ủy-ban phát hành Tombola Anh Sáng lại cáo

Đây này:
Nghe bác Đờ Nam mất, giát mình
Làng nhỏ lúc dác buổi hồn tình
Non sông vắng mặt nhà văn học
Eê bạn đau hai chữ tử sinh.
« Báo tuệ » ai thoy dân thuyết pháp?
« Quả dưa » từng nôi bút tài danh.
Bác về ngán nôi tôi còn ở,
Ở lại mà xem (...) cuộc chiến tranh.
Nghe có về «biên thăm» làm thì phải!

Hay, muốn gọn hơn, nghe «thăm» làm.

Tin Mới rất thơ

Lúc sinh thơ, Tin Mới lại hóa ra tin cũ mất!
Tin cũ đưa về từ cái thuở văn về mà người tự xưng và gọi nhau là thiếp và chàng. Anh nghe tôi đọc đây:
Chàng một bước vắng hai tin tức
Thiếp ngậm ngùi sau đức man sương
Yên chinh rong ruổi tha hương
Chàng đi muốn dặm sa trường máu rơi

Đau đớn chưa? đôi nơi cách trở,
Bóng phu lang Tề, Sở, chia hai...
Kìa ngó đấy à? Anh không nghe tôi đọc nổi?

Thơ Tin Mới (tiếp theo)

Một thi sĩ nữa trong Tin Mới cũng

than thở về sự xa cách. Nhưng ở đây người đàn bà không xưng là thiếp. Cô ấy xưng là em, kể lẽ về nôi « anh đi ».

ANH ĐI

Anh hẹn anh đi, anh sẽ về
Yên lòng, em đợi chôn buồn the.
Ngay lời hẹn ấy qua lâu lắm,
Anh hỏi! sao anh chẳng (...) thấy về?
Còn tại sao nữa? Tại « em » cứ làm thơ chữ sao?

ANH ĐI (bài nối)

Cánh bướm xa ấy đã quay ngang
Đề lại cho em một bề bàng,
Anh hỏi! sao anh không trở lại?
Khỏi sưa mong đợi thừa nào tan?
Tôi thì tôi chắc không thừa nào tan. Vì nhận được thơ này, người tình quân sẽ tức khắc đi xa hơn nữa.

Vấn chuyện Tin Mới

Nhưng đây là Tin Mới văn chương. Quang đá bóng giỏi lắm. Quang là danh dự của làng bóng tròn Việt Nam. Quang vào Saigon cùng các bạn để đá với đội Nam-hoa. Nhưng Quang buồn lắm. Quang buồn vì lúc đi con Quang ở nhà ốm nặng. Rồi Quang khổ lắm, vì đang lúc đá bóng ở Saigon thì được tin con chết. Nhưng Q. ang nghe thấy còi hiệu, nghe « tiếng gọi lớn của danh dự, tổ quốc, nó là biên h ệu của

tình thần xứ sở, của đất nước, non sông », Quang thấy « sứ mệnh nặng hơn tình cha con ». Quang ra sân và đá bóng rất háng hái.
Đó là một truyện ngắn của Tin Mới.

Một truyện ngắn khi khái có ý nghĩa luân lý và có chủ đích khuyến miến.
Hay đấy, nhưng sao không thêm một câu nữa? Thí dụ: « hồi các bạn đá bóng, nên theo gương sáng của Quang! »

Nhưng tôi, tôi cũng thêm một câu tôi đã nói kỹ trước:
— Tường thuật đá bóng đi ông Việt Thanh.

LÊTA

Danh-thiếp

DÀN BÀ không nên để địa chỉ của mình trên tờ danh-thiếp nếu có cần ra, thì nên viết ở dưới bằng bút chì. Nhưng có thể biên ngay tiếp khách — nếu mà mình có. **K**HI nhà bạn có việc tang, ta nên gửi ngay danh-thiếp đến, không đợi khi nhận được thư báo, nên viết lên trên mấy nhời chia buồn. Ta cũng dùng cách ấy — với một việc ngợi khen hay chúc mừng — khi nhà bạn mình có một việc vui: cưới xin, tang phàm hàm v. v...

DANH-THIỆP phải để trong những phong bì cùng khuôn-khổ. Không còn gì xấu hơn là một tờ danh-thiếp để lọt vào trong một cái phong bì to quá, hay phồng lên trong một cái phong bì nhỏ quá. Ta cũng nên có những danh-thiếp có lên cả hai vế chồng: như thế ta có thể giữ được sự lễ phép chàng cho cả hai người.

KHI ta không gặp người mà ta định đến thăm, thì ta để tờ danh-thiếp để con cho người gác cổng.

CÁI lệ bề con một góc tờ danh-thiếp không đáng nữa, người ta gộp nhẹ địa tờ danh-thiếp theo suốt bề cao. Sự để lại tờ danh-thiếp như thế cũng tức như là mình đến thăm rồi, và trong khi ấy, sự lịch-thiếp bắt buộc người kia phải đến thăm giá lại mình.

NĂNG HANH VÀNG

(Còn một số rất ít, giá 0p.40, cước 0p.21)
của VŨ TRỌNG CAN

ĐÀO MỎ

SẮP CÓ BÁN TIÊU THUYẾT
CỦA NGUYỄN VỸ

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE

110, Poat en Bois — Hanoi

En vue d'une nouvelle organisation, à partir du 15 Mars 1940, le magasin et la rédaction des éditions Librairie Centrale seront transférés au Boulevard Borgnis Desbordes N. 60. Les journaux et revues de France, romans, livres classiques, et les articles scolaires sont en permanence à la disposition du public.

Làm giàu theo lời Mỹ!

Người Mỹ làm giàu bằng lối giồng cây cam, quýt, bưởi, bòng v.v.
Người Annam muốn theo gương Mỹ thì nên đọc quyển sách:

Giồng cây ăn quả

(La culture des arbres fruitiers)

Tác giả Nguyễn Công-Huân, Bắc-kỳ Tham-tá Nông-tính

SẼ BIẾT giồng, tiếp, chiết cành, làm cho cây ra quả, trừ sâu, đi đánh quả không thối v.v... RẤT ÍCH LỢI cho những ai thích lập trại, khai khẩn đồn điền và muốn hưởng thú điền viên khi tuổi già.

Sách giầy 226 trang, có 112 hình ảnh. GIÁ 1p.20 (ở xa thêm 0p.30 cước)

BÁN TẠI: LIBRAIRIE CENTRALE

Directeur TÔ VAN-DUC N° 110 Rue du Pont en Bois — Hanoi

Prochainement: 60 Bd Borgnis Desbordes, Hanoi

CÓ CỨNG MỚI ĐỪNG ĐÁU GIÓ

Cha mẹ

GIA THỨ SINH RA, người ta cũng như gà con, biết chạy đi kiếm ăn thì thực không có gì lỗi thời nữa. Nhưng sinh ra, ít ra là có cha mẹ, họ hàng rồi; có khi lại còn có vợ, có chồng nữa, như đời xưa, các cụ dấm con cho nhau từ lúc con bầy còn ở trong bụng mẹ. Và vì thế mới có lắm chuyện.

Chuyện đầu tiên, là câu chuyện hôn nhân và quyền lợi của đứa bé đối với cha mẹ.

Bầu phận thì không lấy gì làm khó khăn lắm, và tự nhiên trẻ con lọt lòng ra là biết làm trọn một cách đầy đủ rồi: nào ăn, nào khóc, nào mỉm cười để lấy lòng bề trên.

Những việc rắc rối

Nhưng ta không nên quên rằng không phải bất cứ đứa trẻ nào làm tròn những bổn phận ấy cũng được lòng cha mẹ hết thảy. Vì tùy trường hợp, có người đẻ con thì sung sướng hơn hết, mà có người nhìn đứa trẻ ngây thơ và ngộ nghĩnh chỉ muốn quẳng phăng nó ra đường. Hai vợ chồng già đi cầu tự mãi vẫn muốn con; bỗng vợ đẻ được đứa bé xinh xinh, trắng nõn như hòn bột, thì có lẽ chồng ôm mà nựng âu yếm cả ngày không chán; nhưng nếu anh chồng biết đứa con ấy

không phải của mình mà là của một sư ông bạn chẳng hạn, thì chắc chắn hòn bột xinh xinh đáng yêu kia chỉ muốn nhò bỏ đi ngay. Một cô gái chưa chồng mà đã trót có mang thì lòng thương yêu đứa bé lọt trong lòng mình ra có lẽ vẫn có, nhưng chắc ít

khi dám đường hoàng, công nhiên như gái có chồng. Họ thường phải giấu diếm vụng trộm như lúc đi với trai, nhiều khi không dám nhận là mẹ đứa con của mình đẻ ra nữa.

Những đứa con... nội tình.

Xem như vậy, cũng là trẻ con cả, mà đối với cha mẹ, một tình cảnh khác nhau, y như những giọt mưa sa, hạt thì vào đài các, hạt bị ra ruộng cấy.

Những giọt mưa sa đài các là những đứa trẻ may mắn và khôn ngoan ra đời lúc cha mẹ lấy nhau có cưới xin, có cỗ bàn, có giấy tờ hẳn hoi, nhất là có giấy tờ, những đứa con mà ta có thể gọi

là con... nội tình được. Những đứa con ấy được hưởng hết mọi quyền lợi của một người con, nghĩa là quyền được nuôi, dạy dỗ học hành cho thành người và quyền được hưởng gia tài của cha mẹ, lúc cha mẹ mệnh vong; trả lại, nó cũng có đủ bổn phận của một người con đối với cha mẹ từ lúc sinh ra cho đến lúc khôn lớn. Những bổn phận và quyền lợi ấy, đời đứa trẻ lớn dần lên ta sẽ nói rõ thêm, chứ bây giờ thì nó còn bé quá, chỉ biết đòi ăn đòi chơi.

Nhưng làm thế nào mà biết được một đứa trẻ có cái may mắn ấy? Đó là một câu hỏi không phải vu vơ, vì nhiều nhà thông thái và nhiều nhà khoa học nữa phải nghĩ ngợi, thí nghiệm mãi mới tìm ra được một câu trả lời tạm nghe được.

Câu trả lời ấy thế này:

— Đứa trẻ nào hoài thai vào thời kỳ hôn thú thì bố nó là người chồng.

Xin nhớ là có thai không phải dễ. Vì có nhiều trẻ sinh ra sau thời kỳ hôn phối mà vẫn là con chàng, thí dụ như mẹ nó đang có mang thì bố nó chết.

Nhưng tìm ngày người mẹ bắt đầu chữa là một việc ai cũng biết được một cách rõ rệt, và nhất là việc ấy khó mà dấu chứng ra cho chắc chắn. Thường người ta chỉ có thể lấy ngày sinh của đứa trẻ làm căn bản, rồi tính thời hạn có mang là bao nhiêu đấy mà tìm ra cái ngày bí mật ấy.

— Nghĩa là hôm chữa đứa bé trước hôm sinh ra nó chín tháng mười ngày chứ gì?

— Không phải đâu. Có đứa trẻ đẻ non, có đứa đẻ già, không thể bắt chúng nó đúng đúng thời hạn ấy là phải ra đời, không muốn cũng cứ phải ra cho bằng được. Vậy thì làm sao bây giờ?

Cách tính thời kỳ có mang ngày xưa thì ta cũng vậy mà tây cũng vậy, luật nào cũng im chẳng đãi đẳng, mặc các vị quan tòa muốn xử ra sao thì xử. Cho nên có khi đẻ một, hai năm sau khi chồng mất, bà vợ có khi cứ quả quyết rằng vẫn thủ tiết và con đó vẫn là con người chồng quá cố. Bà ta lúc ấy chỉ có một việc là nỗ mồm và thuộc lịch sử là thế nào cũng thẳng: ông Lão-Tử ở trong bụng mẹ đến lúc già hơn 70 tuổi mới ra đời, thì con bà cũng có thể là một vị Lão-Tử nhỏ năm trong bụng mẹ một, hai năm được; việc đó đã không lạ gì mà lại còn tỏ ra rằng con bà là một hiếu tử nữa!

Nhưng thời buổi khoa học này thì ông Lão-Tử khó lòng mà lui ra đời đến thế được: theo các nhà chuyên môn, thì có mang chóng nhất cũng phải 180 ngày và lâu nhất cũng chỉ đến 300 ngày sau hôm cưới hay trong 300 ngày kể từ hôm ly dị thì vẫn là con của chồng, chồng phải âu

yếm, chiều chuộng, hôn hít như chính con mình đẻ ra.

Các cậu bé hay cô bé nào khôn ngoan nên chọn những ngày sung sướng ấy mà ra đời, vì như thế là thế nào cũng có bố rồi; bố, tức là chồng mẹ vậy.

Hai bố

Nếu cậu hay cô nào khôn ngoan quá thì lại có thể hơn thế nữa. Thí dụ như người mẹ, mặc dầu sự cấm đoán của pháp luật, chồng chết chưa mất đất hay chồng mới ly dị được một hôm đã vội vàng đi lấy chồng khác

ngay, thì đứa con đẻ ra trong khoảng 300 ngày sau có thể là con của chồng trước, mà lại có thể là con của chồng sau nữa. Nghĩa là trong trường hợp ấy, đứa bé quá khôn ngoan này có những hai bố!

Trong trường hợp độc nhất vô nhị này, pháp luật cũng đều chịu không biết xử trí ra sao, đành để mặc các vị quan tòa lẩy tãi riêng mà xét đoán xem nó là con của người nào. Ít ra các ngài cũng phải hỏi nhỏ lại bà mẹ đẻ, và lắm khi râu ông nọ các ngài đem cắm vào cắm bà kia.

Thật thà

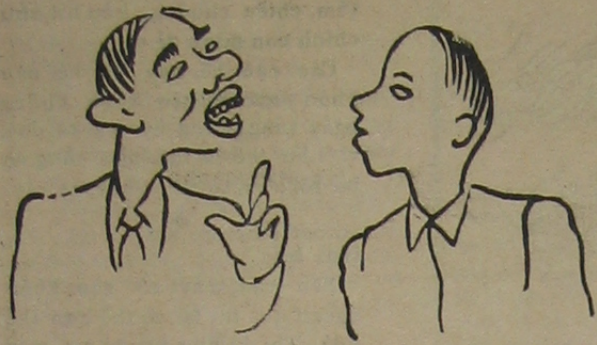
Xem qua cách định liệu để biết đứa trẻ sinh ra trong thời kỳ hôn phối là con ai, ta nhận thấy luật pháp hơi thật thà một chút. Vì để đứa con hoài thai khi cha mẹ có hôn phối là luật nhất định bảo rằng đứa con ấy là của người chồng, là một đứa con... nội tình rồi. Nhưng, không nói chắc ai cũng đoán được, đứa con ấy có thể là một đứa con... ngoại tình, vì ca dao ta có câu:

Có chồng càng dễ chơi ngang,
Đẻ ra con thiệp, con chàng con ai.

Xong luật pháp nhất định không biết đến việc ma ăn cỗ

(Còn nữa)
TƯỜNG VÂN

CHỤP ẢNH HỒI VỢ

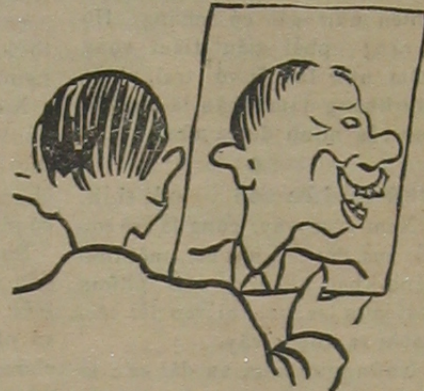
— Tôi chụp ảnh để hỏi vợ, ông cố chụp cho tinh, đầy nhé

— Ở thế này thì có ma nó chịu lấy. Ông chụp lại cho coi khác.

— Chưa được. Cũng như lần trước. Ông, chụp lại cho.

— Cũng không hơn gì Ông chụp lại cho. Ai lại ba lần chụp rồi, mà vẫn không coi được.

THỢ CHỤP ẢNH — Bối làm thế nào bây giờ?

— À có cách này rồi.

— Thế nào ông! Lần này thì được chứ?
— Lần này thì chắc ông phải bằng lòng.

— Lần này thì tạm được đấy, phải cái không giống lắm: nhưng cũng không hề gì.

DONG SON

NGHỆ THUẬT LÀ GÌ?

Những quan niệm và những cách giải trí về nghệ thuật của các nhà tư tưởng xưa nay phiên phức và rất khác nhau. Mỗi người định nghĩa nghệ thuật theo ý riêng của mình. Có lẽ nhà triết học có đủ cái dũng dưng và cũng đã lĩnh tha thiết để tìm hiểu nghệ thuật được đầy đủ và sâu xa hơn. Ông Bergson, nhà triết học nổi tiếng khắp hoàn cầu, trên mấy trang trong quyển « Tiếng Cười » (Le Rire) có trình bày lại: định dưng, mong cái quan niệm sáng suốt và thấu đáo về nghệ thuật; cả ông sẽ có ích cho các bạn. Chả gì tôi sẽ có lời bàn thêm ở sau.

« L'art est une vision plus directe de la réalité » (Bergson)

ÔNG VIỆC của nghệ thuật là gì? — Nếu sự thực đến đập thẳng vào các khứ giác và ý-thức của chúng ta, nếu chúng ta có thể giao thiệp ngay với sự vật và với tâm hồn chúng ta, thì tưởng rằng nghệ thuật sẽ vô ích, hay là chúng ta sẽ là nghệ sĩ tất cả, bởi vì lúc đó linh hồn ta sẽ rung động luôn luôn cùng điệu với Tự Nhiên. Con mắt chúng ta — có kỹ thuật giúp sức — sẽ cất trong không gian và giữ lại trong thời gian những bức họa vô song. Mắt ta sẽ nhận giữ được, tạc ở chất cảm thạch hoạt động của cơ thể người, những mảnh tượng cũng đẹp như các bức tượng cổ. Chúng ta sẽ nghe thấy cả hát trong thâm tâm, như một bản nhạc đôi khi vui, thường thì rên rỉ, lúc nào cũng đặc sắc, cái âm điệu không ngừng của đời sống bên trong. Tất cả những cái ấy ở chung quanh ta, tất cả những cái ấy ở trong ta, mà tuy vậy không có cái gì chúng ta nhận được rõ ràng. Giữa Tự Nhiên và chúng ta, tôi nói gì? giữa ngay chúng ta và cái ý thức của chúng ta, một cái màng chen vào, đối với các người thường thì màng dây, đối với nhà nghệ sĩ hay thi sĩ thì nhẹ nhàng, gần mỏng mảnh. Màng Tiên nào đã dệt nên cái màng ấy? Vì tình nghịch hay vì tình bạn bè? Người ta phải sống, và cuộc sống bắt buộc chúng ta chỉ được hiểu sự vật trong phạm vi của cho chúng ta mà thôi. Sống tức là hành động. Sống tức là chỉ nhận ở các sự vật cái cảm giác ích lợi để đối lại bằng những phản động thích hợp: những cảm giác khác phải mờ ám đi, hay chỉ đến với chúng ta một cách lơ mơ. Tôi trông và tôi tưởng nhìn thấy, tôi lắng tai và tôi tưởng nghe thấy, tôi tự xét và

tưởng đọc được trong thâm tâm tôi. Nhưng cái tôi nhìn thấy hay nghe thấy ở thế giới bên ngoài, chỉ là cái gì mà khứ giác tôi đã lấy ra để soi sáng cách sống của tôi; cái mà tôi nhận biết ở ngay tôi, là cái gì lướt qua bên trên, cái gì có dự vào hành động. Các khứ giác và ý thức của tôi chỉ cho tôi biết về sự thực một cái bao quát đơn giản và tiện lợi....

... Chúng ta không nhìn ngay các sự vật, thường thường, chúng ta chỉ đọc các nhãn hiệu đã dính lên đó. Cái khuyh hướng ấy, xuất ra ở sự cần dùng, càng rõ rệt thêm lên dưới ảnh hưởng của tiếng nói. Vì những tiếng (trừ những tiếng tên gọi) chỉ các loại. Tiếng chỉ ghi cái công dụng thông thường và cái dung mạo của một vật, 'en lo' vào giữa vật ấy và chúng ta, và che dấy trước mắt ta cái hình thể của vật, nếu cái hình thể đó đã không lần tránh sau những sự cần dùng đã sáng tạo ra ngay cái tiếng ấy. Và không những chỉ vật bên ngoài, chính ngay những trạng thái của linh hồn chúng ta đã giấu chúng ta cái gì thân mật, đặc biệt và đặc sắc linh động nhất. Khi chúng ta cảm thấy yêu mến hay ghen ghét, khi chúng ta cảm thấy vui hay buồn, có phải chính cái tình cảm của chúng ta đã rời lên trong ý-thức ta với nghĩa màu sắc mong manh và nghìn tiếng vang động sâu xa khiến cho tình cảm đó là một cái gì thật hẳn của chúng ta đâu? Nếu thế tất cả chúng ta đã là t-ên-thuyết gia, tất cả là thi sĩ, tất cả là nhạc sĩ. Nhưng, phần thường, chúng ta chỉ nhận thấy ở trạng thái tâm hồn chúng ta cái dần bày bề ngoài. Chúng ta chỉ nhận được ở các tình cảm của chúng ta cái hình dạng không riêng ai, cái hình dạng mà tiếng nói đã ghi lấy

Ê
C
H
A
Ê

Tôi lại mĩa mai rồi.
Sao mà buồn thế ấy!
Xuôi đường, mây nước trôi,
Bỏ lại lòng ta vậy.

Bối tay không tin mộ
Chỉ lạc hướng thiên đường.
Linh hồn tôi góa bụa,
Đơn chiếc giữa đau thương.

Mong trốn tránh bơ vơ,
Tôi đem tình bán rẻ
Cho vạn khách thờ ơ.
Và lòng tôi đã ẽ

Một chiếc linh-hồn nhỏ
Mang mang thiên cô sầu.
Những nàng tiên dần chết;
Mơ mộng thuở xưa đâu?

Huy-Cận

một lần cho tất cả, bởi vì gần cùng là một, trong những trường hợp giống nhau, cho tất cả mọi người. Như thế, ngay đến trong chúng ta cái cá nhân của chúng ta cũng lần lảnh chúng ta. Chúng ta cử động trong những cái thường thức và biểu hiện, như trong một quăng đất rào kín, ở đấy sức mạnh chúng ta đương đầu một cách ích lợi với các sức mạnh khác; và mê hoặc bởi hoạt động, hấp dẫn bởi nó, để có lợi cho chúng ta. trên miếng đất mà hoạt động đã chọn lựa, chúng ta sống trong một quănglea giữa sự vật và chúng ta, ngoài sự vật và ngoài, cả chính chúng ta nữa.

Nhưng, đó đây, vì dưng tri, Tự Nhiên gây nên vài tâm hồn rời cách sự sống hơn. Tôi không nói đến sự dưng tự ý theo lý luận theo phương pháp, là công việc về suy nghĩ và triết lý. Tôi nói đến sự dưng tự nhiên, th'ên hẳn cho tạng của khứ giác hay của tâm hồn, và biểu lộ ra ngay tức khắc bằng một cách mới mẻ để nghe, nhìn hay tư tưởng. Nếu cái dưng dưng ấy hoàn toàn, nếu tâm hồn không có dính dưng với hành động bằng một

chút thụ giác nẻo cả, tâm hồn đó sẽ là tâm hồn của một nghệ sĩ mà thiên hạ xưa nay chưa từng thấy. Nghệ sĩ đó: ẽ g'oi trong tất cả các nghệ thuật, hay có lẽ hơn nữa sẽ hòa hợp các nghệ thuật vào làm một. Nghệ sĩ sẽ nhìn thấy về trong sạch nguyên bản của các vật, thấy các hình thể, các màu sắc và các tiếng động của (thế giới) vật chất cũng như thấy các hoạt động-tế nhị nhất của cuộc sống bên trong.

Nhưng thế là đòi hỏi ở Tự Nhiên nhiều quá. Đối ngay với những người trong chúng ta Tự Nhiên đã gây thành nghệ sĩ, cũng chỉ là bất hướng, và ở một phía thôi, mà Tự Nhiên đã véo cái màn lên. Chỉ trong một hướng thôi mà Tự Nhiên đã quên nói thụ giác với sự cần dùng. Và vì đối hướng hợp với cái mà chúng ta gọi là khứ giác, bởi một khứ giác trong các khứ giác khác, và chỉ ở cái khứ giác ấy thôi, mà nghệ sĩ đưa mình cho nghệ thuật.

(Kỳ sau dưng hẽt)
Bergson - (Le Rire)
Thạch - Lam lược dịch

Xem bệnh không mất tiền

Ở phố Hàng Bông số nhà 81, nhà trong có ông lang Quất hiên VŨ-DUY-THIỆN theo lối tổ truyền không có mở cửa hàng lòe loẹt chỉ chăm nghiên cứu sách thuốc, chữa cả nội ngoại khoa, ai có bệnh gì xem mạch kê đơn bốc thuốc rất cần thận.

Có môn chữa lao ki ai rất hay, người đàn bà phải bệnh sản môn ho dặng, sốt chiền chữa rất công hiệu, nhà nghèo cho đơn không lấy tiền.

AI hỏi gì dờ thư: VŨ-DUY-THIỆN
81, Phố Hàng Bông — HANOI

IN HAI MÀU

ĐỜI NAY

LỬA THIÊNG

TẬP THƠ ĐẦU TIÊN của HUY-CẬN

(do họa sĩ TÔ-NGỌC-VÂN trình bày)

Thuộc về loại sách Mỹ thuật ĐỜI-NAY

Sẽ dành riêng cho bạn yêu sách đẹp những bản in lên nhiều thứ giấy quý, trong đó có giấy IMPERIAL ANNAM A LA CUVE

(Xem giá dặt tiền trước ở một kỳ sau)

Sách sắp in, các bạn hãy sẵn sàng

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY, 80 QUAN THÀNH — HANOI

N. N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 14)

— «Gồng Trà Kha» từ Cao mèn đem về. Có người ca tụng phép mầu nhiệm của thuật ấy, nhưng chẳng qua đó chỉ là một thuật (thôi miên). Nếu học đến nơi đến chốn thì có thể khiến được kẻ cầm dao chém mình rớt tay không làm nổi miết bị thương, nhất khi thân thể mình lại luyện tập cứng cáp, vì đứng quên rằng những người giỏi Gồng Trà Kha bao giờ cũng là những lực sĩ đã luyện tập gần cốt.

Đạt, Phú lý (1) Nặng lép nguyên lép thờ mouvement respiratoire) có thể nở được không? Muốn có bộ ngực nở phải tập theo phương pháp nào?

— Tập thở rất tốt, nhưng tập thở không không đủ. Cần phải tập vận động toàn thân nữa, vì ông sẽ thở mạnh và sau khi nào tất cả các bắp thịt đều cần khi giới. Tập bơi là cách gần hoàn toàn. Cần vận động theo phương pháp Thụy-diễn.

2) Tôi nghèo, một cô gái nhà cực giàu có nguyên thế rất to, hai chúng tôi gần nhau, cả hai gia đình cũng thuận, bỗng nhiên lúc đến hôn thì gia đình cô và cô bội hôn, góa một người khác rồi gia đình bắt buộc phải đi xa. Đã 3 năm nay bây giờ cô và cha cô lại muốn góa lại tôi, như thế thì có nên góa lại nữa không?

— Ông còn yêu cô ta nữa không? Và cô biết cái cô tại sao bây giờ nhà cô ta lại muốn gả cho ông không? Biết rõ hai điều đó, ông có thể tự trả lời câu hỏi này rất dễ dàng.

Thầy Hương, Hà-dông. — 1) Bị cha mẹ bắt lấy nhau trước tuổi trưởng thành, đôi trẻ đó có quyền bỏ nhau vì tình hình không hợp sau khi ở với nhau được ít lâu không?

— Bị ép lấy nhau hay là tự ý lấy nhau cũng thế mà thôi, muốn bỏ nhau phải có cơ: tình tình không hợp thời thì không đủ. Nếu hai bên bằng lòng, vợ chồng có thể xin ly dị được, nhưng cần phải ở với nhau ít ra là hai năm.

2) Cũng như trường hợp trên, người vợ có thể bỏ người chồng—hay trái lại—không cần đến pháp luật nếu chưa có giấy gả thú không; đám cưới đó có thể coi như không có được không?

— Nếu chưa có giấy gả thú thì chưa phải là vợ chồng, bỏ nhau không cần đến pháp luật được lắm.

3) Có thể chữa được những nốt rỗ trên mặt không?

— Khó lắm. Hiện giờ khoa học có cách mà sẽ chữa sửa sắc đẹp (chirurgie esthétique) nhưng ở bên ta chưa có thầy thuốc nào chuyên về khoa ấy.

B. K. Hanoi. — 1) Không học 4 năm ở một trường tư hay công nhưng có theo học một giáo sư có bằng tú tài, như thế có thể thi bằng diploma được không?

— Được, nhưng cũng phải đủ bốn năm, và trong học bạ, hay giấy chứng thực của ông giáo, phải chỉ rõ điều ấy. (Mỗi năm lấy dấu chứng thực của các nhà chức trách một lần)

2) Muốn nhận một đứa bé làm con nuôi thì phải làm giấy nhận ở trước mặt ai ở nhà quê? Lý trưởng có được không?

— Muốn nhận một đứa bé làm con nuôi thì trước hết mình phải trưởng thành, nghĩa là hơn 21 tuổi, và được cha mẹ đưa bé bằng họg đã. Giấy phải làm trước mặt bộ lại làng mình. Giấy làm ra bên, một thì để ở phòng bộ lại, bên hai bên thì đem cho ý trưởng nhận thực rồi người bố nuôi giữ lấy một, cha mẹ hay người đỡ đầu cho đứa bé giữ lấy một.

3) Các sách dạy chữ nho bây giờ có những quyển nào? Bán ở đâu?

— Bác lý a, ở Sài-gòn trong bóng râm thì 20 độ, ngoài mát trời thì 30 độ.
— Thế là 50 độ tất cả! nóng thật!

— Sách dạy chữ nho có nhiều quyển, thí dụ như sách của cụ Bàng Nguyễn cau Mộng, sách của ông Co-dier v. v. Thường bán ở các hiệu sách, nên đến đây mà mua.

4) Một người nghèo là bị lo thì nên uống thuốc gì?

— Không nên uống thuốc gì vội. Nên đi khám bác sĩ để. Chiều điên để lấy bình phối mìn là một cách biết rõ hơn cả.

O. N. N. H. Mỹ-hào. — Bệnh đau màng óc chữa thế nào khỏi, xin ông mách giúp?

— Bà mắc bệnh đau màng óc rồi, thì điều cần nhất là phải đến hỏi bác sĩ ngay.

Nhưng ta có thể đề phòng bệnh ấy được. Cách dân dị nhất là sáng và chiều nào cũng lấy một thứ thuốc sít trùng, như dầu Gomenée, Argypredine hay Anaquintine nhỏ vào mũi một vài giọt. Muốn cần thận hơn nữa thì thêm thứ thuốc Dagenan uống mỗi ngày hai viên, sáng một và chiều một.

HỘP THƯ

Cô Mộng Hoa, Vientiane — Một lần cũng có thể có kết quả, cũng có khi không. Phải đợi ít lâu nữa mới biết chắc chắn. Trong trường hợp cô, nếu biết là đích xác, có lẽ cũng không còn cách gì khác là nói rõ với cha mẹ. Lòng mẹ bao giờ cũng thương con, và chẳng lẽ lại làm hại một đời con hay sao? Tha thứ và yên mến là bổn phận của cha mẹ.
Cố gái khổ sở — Dù sự ấy đã có hay không, cô không nên quan tâm đến nữa, vì 1) không ai có thể biết được, không có bằng chứng gì có thể chỉ rõ, 2) dù có biết cũng chẳng ích gì, không phải là tại cô. Với lại theo lời cô thuật thì có lẽ việc ấy không có.

SÁCH MỚI

Bản báo mới nhận được cuốn «Như Táy thì tập» của ông Võ-Minh-Khanh, giá 0.75.

TIN TRONG TUẦN LỄ

Việc Âu-châu. — Khắp các mặt trận không có trận nào lớn, song theo ông Welles thì Đức định mở cuộc tổng công kích trong tháng Mars này vì người Đức cho tháng Mars là một tháng tốt lành của họ.

Luôn rơng 4, 5 hôm, phi cơ Anh lại bay sang Bỉ-linh thả truyền đơn.

Tình hình công mìn và Ý rất gay go, vì Đông minh không cho than của Đức chở sang Ý nữa mà Ý thì nhất định cứ chửi.

Máy bay Đức vừa hạ một chiếc máy bay B-1 trong khi bay qua địa phận Bỉ bị chiếc sục này lên ngăn cản. Ý đã xin lỗi Bỉ.

Ông Welles đã từ giả Đức sang Pháp.

Thành Verperi của Phần là một khu trong chiến lũy Mautherhelm vừa bị quân Nga chiếm. Tuy vậy Phần vẫn không ngừng cuộc chống cự.

Việc Trung Nhật. — Quân Tàu đã tập tập ở các yếu địa để dự bị tổng phản công vào cuối mùa thu này.

Nhật lại vừa ký hiệp ước với chính phủ thân Nhật ở Nam-kinh. Theo hiệp ước này, Nhật được quyền kiểm soát hoàn toàn các nguồn lợi tức ở miền Hoa-trung.

Nhật yêu cầu bãi việc vận tải trên đường xe lửa Vân-nam, Pháp từ chối song lửa sẽ không cho chở trên đường này thứ hàng nào có thể dùng thẳng vào chiến tranh.

Sắp phát hành xu mới. — Chính phủ đã đúc xong một vạn bạc xu mới song còn đợi trong ít bữa nữa đúc được khá nhiều để gửi đi khắp các tỉnh ở Đông-dương mới bắt đầu phát hành. Xu mới này đúc ở Đông-dương, bình giáng giống đồng xu hiện đang lưu hành nhưng làm bằng kẽm chận với alluminium.

Kỳ thi loại bằng Cao đẳng tiểu học Pháp-Việt năm nay chỉ mở ở Hanoi thôi chứ không như mọi năm mở cả ở Hảiphong và Nam-định.

10 người bị kết án về chính trị trong vụ giải tán các cơ quan thuộc Đảng Cộng sản vừa được tha bổng vì đã bị bắt trước khi đức Bảo-lại hạ dụ thi hành sắc lệnh trên.

Báo «Illustration» đã cử một phái viên sang Đông-dương điều tra để sửa soạn xuất bản một số báo đặc biệt to lực lượng về binh bị và kinh tế của các thuộc địa và nhất là của Đông-dương cũng hồ báo khai khẩn gấp Đông-dương để xứ này có một nền kinh tế biệt lập và thịnh vượng trong một thời gian ngắn.

Hội đồng tâm tạng đã họp để tiến hành công việc. Hội xét ra việc giúp tiền cho các nhà tâm tạng chưa thể quyết định vì khó phân cho công bình được, còn việc gây giống tâm ngoại

Mua tem cũ
Cần mua tem Pháp và Đông-dương hạng to:
Từ 1p đến 40p một trăm.
Hỏi: M. N. K. HOÀN
47, Bloc Khand Nord — Hanoi

quốc ở Đông-dương thì rất khó vì tiết trời âm thấp.

Đường xe lửa Hanoi-Vân-nam đã đi lại suốt được suốt.

Một nhà chứa thuốc Trung ương sẽ lập tại nhà thương Bảo hộ để tiện chế và pha đủ các thứ thuốc ngay ở đây.

Câu ó

Muốn tìm

Thiếu niên hoạt động, có trại cam quýt Bồ-hạ, hiện đã giồng 4 năm 2000 cây cam và quýt — còn đất đủ giồng thêm 20.000 cây nữa ngay bờ sông Thương, cách đường hóa xa 7 cây số; rất tiện lợi vận tải cả thủy và bộ. Hiện nuôi 30 trâu bò, còn có đủ bãi để nuôi hàng trăm, nghìn nữa.

Cần tìm người có vốn cộng tác để khoáng trương nghề giồng cam và nuôi bò. Có thể lợi bằng vạn một năm nếu có vốn làm. Rất đứng đắn.

Viết thư cho: Nguyễn xuân Phúc-Concessionaire Kep gare.

Muốn bán

A) Một cái máy Onloscope 6x13 Tessar Zeiss 4.5, một magasin plaques và một magasin film rất tốt.

B) Một máy radio Philip 8 lampes chạy bằng accu 6 volts rất tốt, nhận tín được khắp hoàn cầu. Giá mới 460\$

— Một cái groupe electrogène để charger accu rất tốt ăn ít essence. Giá mới 300\$.

— Ba hòm accu 6 volts còn mới giá cả thấy hơn 100.

Ba thứ vừa kể rất tiện cho người ở nhà quê và đồn điền dùng điện thắp đèn và nghe âm nhạc, tin tức thế giới.

Bán giá phải chăng. Viết thư hỏi kèm tem cho tiền trả lời. Nguyễn xuân Phúc-Concessionaire Kep gare.

Chương trình ngày hội

thể thao khánh-thành sân vận-dộng mới Septo ở đường 214 (góc phố Brière de l'Isle và phố Davillier) như sau này:
Chủ nhật 10 Mars 1940

6 giờ: Thi loại các môn điền kinh các tỉnh Bắc Kỳ:

Thi chạy nhanh (trên piste)
Thi chạy dài (trên piste)
Thi chạy tiếp sức (trên piste)

Thi nhảy cao, nhảy xa và nhảy sào.

Thi ném tạ, ném đĩa và ném lao.

Thi chạy nhẩy qua rào (Hales)
14 giờ: Cuộc biểu diễn các lối vận động toàn thể (mouvements d'ensemble) của các học sinh.

14 giờ 30: Chuang kết các cuộc thi quân quân Đền-kính Bắc-Kỳ.

16 giờ: Cuộc đá bóng lớn do hai hội Olympique Hảiphongnais và Septo tranh đấu.

Hội Septo lại cử.

**Phòng-tích và Phạm-phòng
hay là da nọ dọ dầy**

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG DƯƠNG
GIẤY KHIEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM.

CON CHIM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đi, ăn chậm tiêu, bụng vù
bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức
bụng khó chịu, khi đau bụng nổi bần, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người
thường ngao ngán và mỗi một, buồn bã chán tay, bị lằn nếm sắc da vàng da
bụng dầy. Còn nhiều chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi
ngay. Liều một bữa uống 0p.25. Liều hai bữa uống 0p.45.

VŨ-ĐÌNH-TÂN, An tử Kim tiền năm 1928. 178 bis Lachtray, Haiphong

Đại-lý phát-hành toàn tỉnh Hanoi: AN-HÀ, 13 Hàng Mã (Culore) Hanoi

Đại-lý phát-hành khắp Đông-dương: NAM-TÂN, 100 phố Bonnal, Haiphong

Có lình 100 đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-
miên và Lào có treo cái biển tròn.

BỊNH

DI-TINH

TRỊ KHỎI ĐƯỢC KHÔNG ?

Người ta nói nhiều về bệnh Di-Tinh
lâm, khi phải nhắc nữa, các bệ
tức biết bình-trung và những tai hại
của bệnh ấy làm cần-đi không biết
báo chữa đời của th nh-n (n).

Tay nguy hiểm, nhưng không phải là
không thể trị.

Những tập thể-dục, sống ngoài ánh
sáng, tránh những điều quá mệt-
lệch đến độ-tinh, ăn uống điều-đo
là phương-pháp trị bệnh Di-Tinh
tốt nhất.

Ngoài ra các bạn cũng nên biết rằng
có tập thể-dục mà còn uống thuốc
Cổ-tinh Ích-thọ-hoàn mỗi ngày, thì
cái kết-quả còn mau hơn nữa.

Dùng thuốc Cổ-tinh Ích-thọ-hoàn,
các bạn được chắc chắn trị bệnh
Mộng-tinh được mau, và nếu bệnh
cũng ở giai Di-tinh hay Huyết-tinh, dù
nhiều lắm trong 5 hộp là thật mau.
Cái hay của Cổ-tinh Ích-thọ là
chữa bệnh không bao giờ trở lại.

Một hộp 1p.00

Có bán khắp nơi và tại nhà thuốc

VŨ ĐÌNH-DÂN

Chợ-lớn, Sảng-n, Phom-Pênh

VĂN-HOÀ

8, Cantonna s, Hanoi

OUVERTURE
LESAMEDI 14 OCTOBRE 1939

**CABINE
PROPHYLACTIQUE**

du Docteur HÏ

Ancien Interne de l'Hôpital

St Lazare de Paris

Spécialiste des

maladies vénériennes

Ouverture en permanen-
ce la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs con-
tre les maladies vénériennes
(Đề phòng bệnh hoa-liễn)

N° 2, RUELE HỘI-VŨ

**POUDRE
TOKALON
« Pétalia »**

**SURPRENANTE DÉCOU-
VERTE D'UN CHIMISTE
PARISIEN SPÉCIALISTE
DE BEAUTÉ**

Une poudre de riz si fine et si
légère qu'elle flotte dans l'air.
Telle est la surprenante création
d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Toka-
lon s'étend si régulièrement et
si uniformément, recouvrant la
peau d'un fin voile de beauté
presque invisible. Il en résulte
une beauté paraissant parfaite-
ment naturelle. Très différente, en
son effet, des poudres lourdes et
démodées qui ne donnent qu'une
apparence « maquillée », la Poo-
dre Tokalon contient notamment
de la Mousse de Crème qui la
fait adhérer à la peau pendant 8
heures. Même dans un restaurant
surchauffé, jamais votre visage
nécessitera de « retouche » si
vous employez la Poudre Toka-
lon. A la fin d'une longue soirée
de danse, votre teint sera toujours
frais et exempt de luisant.

Agents: F. Maron A. Rochat & Co
45 Bd Gambetta - HANOI

Hạnh-phúc gia-đình

Nhân các bà tôi kỳ ở cũ !

Muốn tốt tươi nên giữ màu da !

HOA-KỲ RƯỢU CHÔI nên soa !

Dung-nhan lại thấy đậm-dà hơn xưa !

Vừa giãn huyết, lại vừa rắn cốt !

Về đoan-trang đẹp tốt như không !

Ngày xuân càng đượm sắc hồng !

Càng tươi màu thắm, càng nồng tâm yêu !

Giới-thiệu bạn gái.
Đào-Thị HỒNG-LOAN

TRƯỚC KHI BUÔN:

CHEMISSETTE - MAILLOT DE BAIN - SLIP
MAILLOT CYCLISTE VÀ FOOTBAL-
MI BAS SPORT - PULL'OVER-CHANDAIL
BLOUSON - COMBINAISON...

Các ngài nên viết thư về lấy giá tại :

HÃNG DỆT

PHUC-LAI

87 - ROUTE DE HUÉ - HANOI; Télég : TRICOFULAI - HANOI

Chuyên sáng-chế các kiểu thanh-nhã.

Quần áo dệt Cécé có đủ các hạng

Chemisette - Maillot de bain - Pull'over,
Gilet croisé - Gilet dame - Blouson,
Veston - Slip - Mi-bas sport - Bas
Scout - Chandail - Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hãng dệt

Cu Chung

100, Rue du Coton

HANOI

VIOXOL

Thuốc bổ huyết, chế riêng cho những
người thiếu máu, mới ốm khỏi, làm
cho da, chóng mạnh. 1 chai. 0p.95.

**VIN TONIQUE
DU BON SECOURS**

Rượu bổ. Một chai : 2p.00

Chế tại : PHARMACIE DU BON SECOURS
Mme Nguyễn Đình - Hoàng

52, Bd Đồng-Khánh - Hanoi - Tél. 454

Vi trùng nào nguy hiểm nhất ?

Bệnh Lậu, Giang-Mai, Hạ-Cam đều có những giống trùng rất
độc, làm hại thể chất (Mộng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rết
gân, Lê loét, v. v...) và nguy cả tình thần) Nọc độc làm đi lượ
đến nơi giông. Chỉ có :

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUÉ - HANOI

Từ phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan
chưa được khỏi rất nọc. Thuốc lậu 0p.60, Giang-mai 0p.70, Hạ
cam 0p.30 một hộp, uống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh.

Thuốc quân
và xi - gà

Hút êm đọng

và thơm ngon

MELIA

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière - HANOI

Đã có bán khắp các
hàng sách Đông-dương

TIỂU THUYẾT

CHIỀU

của NGUYỄN XUÂN HUY

— Một cuộc đời mà mỗi
người trong chúng ta đều
đã từng tha - thiết sống.

Nhà in Lê-Cường, 95 Route de Huế — Hanoi

Gia : Op.40

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hồ-cốt, tặc-kê, Sâm, Nhung, Tâm-gửi cây giâu, cao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bổ quý-giá theo trong bài thuốc Trường-sinh Gia-truyền chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngon tuyệt-trần, không có rượu thuốc, rượu bổ nào ngo - hảng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bổ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như kẻ dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả : Những người đau mỏi khớp, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước độc, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong-tích, bệnh ho, hen, suyễn, bệnh thổ, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng cơa mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh d-tiêu, mộng-tĩnh, thận hư, đau lưng, lểc hóa, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sấu, kinh không đều, ra khí hư, những người lai-tiếp không đều, nước tiểu không trong uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG : Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá 0p.35, ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bổ này đáng giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn tốt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (aperitif) rất qu. để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bổ, mà lại có đủ sức trừ được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều không say, không mệt, không bốc nhức đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phụ lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hệu phật 12 tay, có chánh-phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khê

Nhà thuốc Hồng - Khê

Tổng-cục tại 88 Route de Huế (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt Nam đã được thưởng bội-tinh vàng và bằng cấp ban khen. Mua thuốc Hồng-Khê, xin nhận kỹ hệu phật 12 tay có chánh-phủ chứng nhận kéo lằm thuốc giả. Có hệu sách Gia-Bình Y-dược và Hoa-Nguyệt Cầm-Nang. Có gửi lỉnh-hóa giao-ngân đi các nơi.

Mặt đẹp như xuân

MY-VIÊN AMY 28, - HANG THAN 28 - HANOI

AI MỜ MỸ-VIÊN? HIỆU HỚT TÓC

Nên mua máy uốn tóc : 100p. — 200p. — 400p. — đến 1800p. — Máy điện Rayon Violet : 80p. — 150p. Máy sấy tóc : 25p. — 350p. — Máy uốn lông mi : 0p.90 — 12p.00 — Máy điện Massage (sea nắn) : 9p. — 45p. — 240p. Máy làm nở vú (ngực đàn bà) 40p. — 380p. — Máy điện kẹp mũi thành dọc dừa 485p. — tor deuse điện : 70p. — Douche pulvérisante et bains de lumière 95p. — Bain facial vapore lumineux : 250p. — Pulvérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standart 18p. — Kim uốn tóc thường : 1p.80 — 2p.80 — 9p.50 — Thuốc uốn tóc permanence : 1p. — 2p. — 3p. — Perma (fabrication américaine) làm lông mi dài cong Nếu mua máy, xin dạy cách làm cẩn thận, chắc chắn. Amy đại-lý các máy sửa đẹp Pháp — Anh — Mỹ.

Imp. Thụy-Kỳ, Hanoi Tél.869

Le Gérant Nguyễn k. Hoàn